

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
69b3b2304f25d253f98f9737
ΑΠ:51210
Υπογραφή: 17/03/26 17:55
Διανομή: 18/03/26 08:01

Άγιος Ιωάννης Ρέντης

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
Τηλέφωνο: 213 212 89 02, 03
E - mail: dir.mp@migration.gov.gr
Ταχ. Δ/ση: Λεωφ. Θηβών 196 – 198,
Τ.Κ. 18233, Αγ. Ιωάννης Ρέντης

ΠΡΟΣ

Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας
α) κ. κ. Γραμματείς των ΑΔ της χώρας
β) ΓΔ Εσωτερικής Λειτουργίας
γ) Διευθύνσεις Αλλοδαπών και
Μετανάστευσης (με την παράκληση
ενημέρωσης των υπηρεσιών μιας
στάσης αρμοδιότητός σας)

Θέμα: Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 5275/2026 » (Α' 17/6.2.2026)

Σχετ: - ν. 5275/2026, «Πρώτηση πολιτικών νόμιμης μετανάστευσης, ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1233 σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών, ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος, τροποποιήσεις του Κώδικα Μετανάστευσης και άλλες διατάξεις» (Α' 17)

Όπως γνωρίζετε, το Ελληνικό Κοινοβούλιο υιοθέτησε, πρόσφατα, το ν. 5275/2026, «Πρώτηση πολιτικών νόμιμης μετανάστευσης, ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1233 σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών, ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος, τροποποιήσεις του Κώδικα Μετανάστευσης και άλλες διατάξεις» (Α' 17).

Οι διατάξεις του ν. 5275/2026, αφενός ενσωματώνουν τις διατάξεις της Οδηγίας σχετικά με την ενιαία άδεια διαμονής και το κοινό πλαίσιο δικαιωμάτων πολιτών τρίτων χωρών, εργαζομένων (recast / αναδιατύπωση), αφετέρου παρεμβαίνουν σε ένα ευρύ πλαίσιο ρυθμίσεων του κώδικα μετανάστευσης, είτε τροποποιώντας, είτε εισάγοντας νέες ρυθμίσεις με γνώμονα τη διευκόλυνση των διαδικασιών νόμιμης μετανάστευσης και την προώθηση κατηγοριών μετανάστευσης που θα συνεισφέρουν στην εκπαιδευτική, καθώς και οικονομική / αναπτυξιακή διάσταση της χώρας μας. Ειδικότερα:

1) Εισάγονται ρυθμίσεις για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1233, η οποία συνιστά αναδιατύπωση (recast) της έως σήμερα ισχύουσας Οδηγίας για την ενιαία άδεια και το κοινό πλαίσιο δικαιωμάτων πολιτών τρίτων χωρών, εργαζομένων.

Οι καινοτομίες της νέας Οδηγίας σε σχέση με την έως σήμερα ισχύουσα Οδηγία είναι οι εξής:

α) τροποποιήσεις των ελάχιστων απαιτήσεων της μετάκλησης πολιτών τρίτων χωρών για εργασία, οι οποίες συνδέονται με τη σύμβαση εργασίας που υποβάλλεται από έναν εργοδότη κατά τη διαδικασία υποβολής σχετικού αιτήματος μετάκλησης.

Η απαιτούμενη, πλέον, σύμβαση εργασίας είναι διάρκειας έξι (6) μηνών, έναντι της έως σήμερα ισχύουσας ρύθμισης για απαίτηση σύμβασης εργασίας ετήσιας διάρκειας. **Κατά συνέπεια, επισημαίνεται συναφώς ότι θα πρέπει οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών να προσαρμόσουν και την αντίστοιχη διάρκεια της εθνικής θεώρησης εισόδου για εξαρτημένη εργασία, κατόπιν μετάκλησης, από ένα έτος που χορηγείται σήμερα στους έξι (6) μήνες.**

Άλλωστε, σε όλες αυτές της περιπτώσεις, ο μετακαλούμενος πολίτης τρίτης χώρας για εξαρτημένη εργασία για να δηλωθεί εκ μέρους του εργοδότη στο σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» και να ξεκινήσει να εργάζεται, **θα πρέπει να έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής «Ε.4» και να έχει λάβει τη βεβαίωση κατάθεσης αίτησης με πλήρη δικαιολογητικά**, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 10 του ν. 5038/2023,

β) ρυθμίσεις αυξημένης (πλέον) ευελιξίας στο ζήτημα της δυνατότητας αλλαγής εργοδότη από το μετακαλούμενο εργαζόμενο με παράλληλη ενημέρωση της αρμόδιας υπηρεσίας μίας στάσης της αλλαγής του εργοδότη.

Οι ρυθμίσεις, οι οποίες συμπεριελήφθησαν στη νέα Οδηγία, κατόπιν πίεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αποσκοπούν στη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης του εργατικού δυναμικού που μετακαλείται στα κράτη - μέλη, με παράλληλη αύξηση της ελκυστικότητας των ευρωπαϊκών αγορών εργασίας για την προσέλκυση εργατικού δυναμικού από τρίτες χώρες.

Οι σχετικές αλλαγές και οι αντίστοιχες εθνικές ρυθμίσεις, οι οποίες υιοθετήθηκαν στο άρθρο 82 του ν. 5038/2023 (άρθρο 6, ν. 5275/2026), παρέχουν ακόμα μεγαλύτερη ευελιξία, υπό σαφείς προϋποθέσεις, με γνώμονα τη διασφάλιση, **τόσο των δικαιωμάτων του εργοδότη που προχωρά στη διαδικασία της μετάκλησης ενός πολίτη τρίτης χώρας**, καταβάλλοντας χρόνο και χρήματα για την οριστικοποίηση μιας διοικητικής διαδικασίας μετάκλησης εργαζομένου, **όσο και του ιδίου του μετακαλούμενου**, ιδίως στις περιπτώσεις που κατά το πρώτο εξάμηνο εργασίας ο εργοδότης και ο μετακαλούμενος συναινούν στη λύση της εργασιακής σχέσης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 82 του ν. 5038/2023 (άρθρο 6, ν. 5275/2026):

«4. Ο πολίτης τρίτης χώρας που είναι κάτοχος αρχικής ενιαίας άδειας διαμονής, υποχρεούται να εργαστεί στον εργοδότη, δυνάμει της σύμβασης με τον οποίο έλαβε την αρχική ενιαία άδεια διαμονής, για όλη την περίοδο ισχύος της πρώτης σύμβασης εργασίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει, σε κάθε περίπτωση, τους έξι (6) μήνες. Αν η σύμβαση εργασίας υπερβαίνει την περίοδο των έξι (6) μηνών, στη βάση της συμφωνίας των μερών, τότε η υποχρέωση παραμονής του πολίτη τρίτης χώρας στον πρώτο εργοδότη σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο αίρεται μετά το πέρας των πρώτων έξι (6) μηνών απασχόλησης.

Κατά παρέκκλιση των περιορισμών της παρούσας, επιτρέπεται στον κάτοχο αρχικής ενιαίας άδειας διαμονής να αλλάξει εργοδότη πριν από τη λήξη του ελάχιστου χρονικού διαστήματος απασχόλησης των έξι (6) μηνών:

α) σε περίπτωση αιτιολογημένων περιπτώσεων σοβαρής παραβίασης από τον εργοδότη των όρων και προϋποθέσεων της σχέσης εργασίας, όπως αυτοί αποτυπώνονται στη σύμβαση εργασίας,

β) εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλει αίτημα αλλαγής εργοδότη, το οποίο συνοδεύεται από τα εξής δικαιολογητικά: βα) υπεύθυνη δήλωση του πρώτου εργοδότη, σύμφωνα με την οποία δεν επιθυμεί τη συνέχιση της παροχής εργασίας από τον πολίτη τρίτης χώρας και η σύμβαση εργασίας λύεται κοινή συναινέσει και ββ) υπεύθυνη δήλωση του νέου εργοδότη, σύμφωνα με την οποία επιθυμεί την απασχόληση του πολίτη τρίτης χώρας, συνοδευόμενη από νέα σύμβαση εργασίας,

γ) όταν η εργασιακή σχέση λύεται με πρωτοβουλία του εργοδότη που πραγματοποίησε τη διαδικασία μετάκλησης, σύμφωνα με τα άρθρα 323 έως 351 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121). Στην περίπτωση αυτήν, ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτημα αλλαγής εργοδότη, το οποίο συνοδεύεται από: γα) στοιχεία αναφορικά με τη λήξη της εργασιακής σχέσης του πολίτη τρίτης χώρας με τον εργοδότη που πραγματοποίησε τη μετάκληση, κατόπιν καταγγελίας του εργοδότη της σύμβασης ορισμένου ή αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του εργατικού δικαίου και γβ) υπεύθυνη δήλωση του νέου εργοδότη, σύμφωνα με την οποία επιθυμεί την απασχόληση του πολίτη τρίτης χώρας, συνοδευόμενη από νέα σύμβαση εργασίας.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται αναλογικά και στην περίπτωση των πολιτών τρίτων χωρών κατόχων αδειών διαμονής εποχιακών εργαζόμενων (άδεια διαμονής τύπου «Ε.6»).

Όπως προκύπτει από την ανωτέρω πρόβλεψη, ένας πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος μετακαλείται από έναν εργοδότη, έχει πλέον τη δυνατότητα αλλαγής εργοδότη και εντός του πρώτου εξαμήνου απασχόλησης, είτε στην περίπτωση που ο εργοδότης παραβιάζει την εργατική νομοθεσία, είτε στην περίπτωση που οι δύο πλευρές συναινούν στην λύση της εργασιακής σχέσης με παράλληλη γνωστοποίηση της βούλησης νέου εργοδότη να απασχολήσει τον μετακαλούμενο πολίτη τρίτης χώρας, είτε στην περίπτωση που ο εργοδότης μονομερώς προχωρεί στην καταγγελία σύμβασης εργασίας.

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, ο μετακαλούμενος οφείλει κατά το πρώτο εξάμηνο να γνωστοποιήσει το σύνολο των αλλαγών στην αρμόδια υπηρεσία μιας στάσης. Ομοίως, επισημαίνεται ότι η κατά τα ανωτέρω ευελιξία μεταβολής εργοδότη εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις των πολιτών τρίτων χωρών, κατόχων της άδειας διαμονής για εποχική εργασία (τίτλος διαμονής «Ε.6»).

Σημειώνεται δε ότι η ανωτέρω διαδικασία αλλαγής εργοδότη (και στις τρεις περιπτώσεις) μπορεί να πραγματοποιηθεί ακόμα και στην περίπτωση μη έναρξης της απασχόλησης του μετακαλούμενου πολίτη τρίτης χώρας από τον πρώτο εργοδότη, εφόσον όμως, είτε ο πρώτος εργοδότης έχει παραβιάσει την εργατική νομοθεσία, είτε οι δύο πλευρές συναινούν για τη μη απασχόληση του μετακαλούμενου από τον πρώτο εργοδότη, είτε ο εργοδότης, μονομερώς, αρνείται εξ αρχής την απασχόληση του πολίτη τρίτης χώρας, αν και τον έχει μετακαλέσει προς εργασία. Εξυπακούεται ότι στην πρώτη και στην τρίτη περίπτωση, ο πολίτης τρίτης χώρας, πέραν του δικαιώματος αλλαγής του εργοδότη, έχει και τη δυνατότητα διεκδίκησης τυχόν αποζημίωσης σύμφωνα με την κείμενη εφαρμοστέα εργατική νομοθεσία. Διευκρινίζεται ότι οποιαδήποτε αλλαγή εργοδότη από πλευράς του μετακαλούμενου, έως και τη λήξη της πρώτης άδειας διαμονής του, μπορεί να γίνει αποκλειστικά υπό την αυτή ειδικότητα που αναγράφεται στην πρώτη σύμβασή του, με την οποία εγκρίθηκε η μετάκλησή του.

Συναφώς, αξίζει εδώ να επισημάνουμε, ότι στην περίπτωση που εργοδότης έχει παραβιάσει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη διαδικασία μετάκλησης, εφαρμόζονται, αναλογικά, οι

κυρώσεις των παραγράφων 9, 10 και 11 του άρθρου 23 του ν. 5038/2023 (όπως άλλωστε προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 61 του ν. 5038/2023 (άρθρο 21, ν. 5275/2026).

Επισημαίνεται ότι αναμένονται οδηγίες από πλευράς του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και της Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας αναφορικά με την έννοια, το περιεχόμενο και τον τρόπο χειρισμού των περιπτώσεων που αφορούν σε «αιτιολογημένες περιπτώσεις σοβαρής παραβίασης από τον εργοδότη των όρων και προϋποθέσεων της σχέσης εργασίας»,

γ) ειδικές διατάξεις για την ανάκληση της ενιαίας άδειας διαμονής ή την απόρριψη των αιτημάτων ανανέωσης της ενιαίας άδειας διαμονής **για λόγους ανεργίας**, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5,6 και 7 του άρθρου 82 του ν. 5038/2023 (άρθρο 6, ν. 5275/2026), καθώς, πλέον, η ανεργία συνιστά λόγο ανάκλησης της άδειας διαμονής.

Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω ρυθμίσεις περί ανάκλησης της άδειας διαμονής ή περί της απόρριψης του αιτήματος ανανέωσης εφαρμόζονται **μόνο στις άδειες διαμονής που χορηγούνται με σκοπό την εργασία** και όχι σε άδειες διαμονής, οι οποίες συνιστούν καθεστώτα ή ειδικού χαρακτήρα άδειες διαμονής που παρέχουν όμως δικαίωμα εργασίας και στους κατόχους των οποίων αποδίδεται το ελάχιστο πλαίσιο δικαιωμάτων και ίσης μεταχείρισης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 82 και 82 Α του ν. 5038/2023 (άρθρα 6 και 7 του ν. 5275/2026).

Ειδικότερα, οι εν λόγω προβλέψεις περί ανεργίας τυγχάνουν εφαρμογής στις αρχικές άδειες διαμονής και στις ανανεώσεις αδειών διαμονής για λόγους εργασίας, ήτοι στις άδειες διαμονής τύπου «Ε.3» και «Ε.4», καθώς για τις περιπτώσεις των τίτλων διαμονής «Ε.1», «Ε.2» και «Ε.5» εφαρμόζονται ειδικές διατάξεις που εδράζονται στο ενωσιακό δίκαιο.

Επισημαίνεται ότι η σχετική ρύθμιση εφαρμόζεται μόνο στις άδειες διαμονής «**Ε.3**» και «**Ε.4**», οι οποίες θα εκδοθούν επί αιτήσεως χορήγησης, η οποία αίτηση χορήγησης υποβλήθηκε μετά την 6η Φεβρουαρίου 2026, ημερομηνία έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026. Ομοίως η διάταξη δεν εφαρμόζεται σε άδειες διαμονής που έχουν εκδοθεί δυνάμει του ν. 5038/2023 και ανανεώνονται μετά την έναρξη ισχύος του ν.5275/2026 και

δ) η δυνατότητα προσφυγής των κατόχων της ενιαίας άδειας **στους μηχανισμούς καταγγελιών της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας**, καθώς επίσης και η επιβολή κυρώσεων σε εργοδότες σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Επισημαίνεται ότι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων, αλλά και για τις δυνατότητες που παρέχονται στον εργαζόμενο, πολίτη τρίτης χώρας να προσφύγει στην Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας αναμένονται από το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

2) Πραγματοποιείται αναμόρφωση των ορισμών των μελών οικογένειας όλων των περιπτώσεων του ν. 5038/2023 (Ελληνα, πολίτη ΕΕ, πολίτη τρίτης χώρας & πολίτη τρίτης χώρας επενδυτή), ήτοι οι διατάξεις των άρθρων 4 και 95 του ν. 5038/2023 (άρθρα 9 και 29 του ν. 5275/2026), ώστε να περιληφθεί η περίπτωση των ενήλικων τέκνων του Έλληνα πολίτη ή του πολίτη της Ένωσης ή του πολίτη τρίτης χώρας ή του/της συζύγου του ή του/της συμβίου/ας (κατά περίπτωση) «εφόσον (τα τέκνα) είναι πολίτες τρίτων χωρών, τα οποία στερούνται δικαιοπρακτικής ικανότητας, ανεξαρτήτως της ηλικίας τους και συνοικούν και συντηρούνται από αυτόν. Η στέρηση δικαιοπρακτικής ικανότητας αποδεικνύεται από τελεσίδικη δικαστική απόφαση, είτε ελληνικού δικαστηρίου, είτε αλλοδαπού δικαστηρίου η οποία έχει αναγνωρισθεί στην ελληνική έννομη τάξη ή από ισοδύναμο

έγγραφο αρμόδιας αρχής της χώρας καταγωγής ή συνήθους διαμονής, νομίμως επικυρωμένο και μεταφρασμένο».

Στόχος της υιοθετηθείσας ρύθμισης είναι η διασφάλιση του υψίστου αγαθού της ενότητας της οικογένειας, καθώς και της ανθρωπιστικής εξασφάλισης των τέκνων μεταναστών, τα οποία έχουν απόλυτη και συνεχή ανάγκη υποστήριξης από τους οικείους του, οι οποίοι διαμένουν ή σχεδιάζουν να διαμείνουν στη χώρα με τίτλο διαμονής. Επισημαίνεται, συμπληρωματικά, ότι η εν λόγω ρύθμιση θα λειτουργήσει ελκυστικά στις περίπτωση των υποψηφίων επενδυτών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 94 έως 100 του ν. 5038/2023, καθώς **είναι συχνό το φαινόμενο μη επιλογής της χώρας μας για την πραγματοποίηση της επένδυσης και λήψης της αντίστοιχης αδειάς διαμονής λόγω της μη διασφάλισης του καθεστώτος διαμονής, ενηλίκου τέκνου που χρίζει προστασίας και δεν μπορεί να ακολουθήσει την οικογένεια στην Ελλάδα.**

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της νομοθεσίας θα προσδιοριστούν στην κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 5038/2023.

3) Θεσπίζεται δυνατότητα του ΟΠΣ «Μετανάστευση», τόσο στην περίπτωση των αρχικών χορηγήσεων, όσο και στην περίπτωση των ανανεώσεων των αδειών διαμονής «να κατανέμει τις αιτήσεις στις αρμόδιες υπηρεσίες μίας στάσης, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής του αιτούντος, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισόρροπη διαχείριση του φόρτου εργασίας, εφαρμοζόμενης για τον σκοπό αυτό της απόφασης της παρ. 14Α του άρθρου 176. Το σύστημα, στην περίπτωση αυτή, θα επιλέγει την υπηρεσία που έχει το μικρότερο αριθμό εκκρεμών αιτήσεων για την ταχύτερη και αποδοτικότερη επεξεργασία των αιτήσεων».

Η ρύθμιση αυτή συνιστά **μια δυνατότητα του πληροφοριακού συστήματος, ώστε, αφού αποτυπωθούν οι δυνατότητες των υπηρεσιών μιας στάσης σε όλη την επικράτεια, να προσδιοριστούν περιπτώσεις που θα είναι δυνατός ο αυτόματος διαμοιρασμός των αιτήσεων με γνώμονα την ισόρροπη διαχείριση των αιτήσεων και την ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών τρίτων χωρών.** Επισημαίνεται ότι η εν λόγω δυνατότητα εφαρμόζεται με την έκδοση απόφασης / αποφάσεων του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, μετά από σχετική διαβούλευση με τις κατά περίπτωση υπηρεσίες μίας στάσης, και μπορεί να αφορά τον διαμοιρασμό, **είτε σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είτε σε επίπεδο ελληνικής επικράτειας, είτε σε επίπεδο συγκεκριμένων κατηγοριών αδειών διαμονής, είτε σε επίπεδο αιτήσεων μετάκλησης εργαζομένων.**

Στην παρούσα χρονική στιγμή, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής εξετάζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής, ώστε, εφόσον κριθεί αναγκαία η ενεργοποίησή της, να καθοριστούν οι λεπτομέρειες εφαρμογής.

Στο πλαίσιο αυτό, άλλωστε, οι αρμόδιες υπηρεσίες των ΑΔ της χώρας και οι επικεφαλής αυτών, κ. κ. Γραμματείς των ΑΔ, έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν στην υπηρεσίας μας σκέψεις και προτάσεις για τον τρόπο, το εύρος και το περιεχόμενο εφαρμογής. Για παράδειγμα τον καθορισμό σε όποια ΑΔ το επιθυμεί, μιας υπηρεσίας που π.χ. θα εξετάζει, είτε μετακλήσεις για το σύνολο της ΑΔ, είτε συγκεκριμένες κατηγορίες αδειών διαμονής. Σημειώνεται δε ότι κατά περίπτωση θα λαμβάνεται υπόψη η διοικητική και υπηρεσιακή πραγματικότητα των υπηρεσιών μιας στάσης.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι η Απόφαση / οι Αποφάσεις του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου για την ανακατανομή των αιτήσεων, θα ρυθμίζουν και ζητήματα που άπτονται, αφενός της

αρμοδιότητας επεξεργασίας των αιτήσεων, λήψης των απαιτούμενων βιομετρικών δεδομένων, έκδοσης της αντίστοιχης διοικητικής πράξης, επίδοσης των αντίστοιχων αδειών διαμονής και επεξεργασίας τυχόν αίτησης θεραπείας επί απόρριψης αιτήματος αδειοδότησης, αφετέρου της δικαστικής δικαιοδοσίας σε περίπτωση δικαστικής προσφυγής επί απόρριψης του αιτήματος.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, επισημαίνεται ότι αρμόδια για την εξέταση εντός αιτήματος, έκδοση της αντίστοιχης διοικητικής πράξης και επίδοσης της άδειας διαμονής θα είναι η αρμόδια υπηρεσία που έλαβε την αίτηση, **ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής του αιτούντος** (σε περίπτωση αδειοδότησης) ή **την περιοχής παροχής της αντίστοιχης εργασίας** (σε περίπτωση υποβολής αιτήματος μετάκλησης). Ομοίως, αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο για την εξέταση των τυχόν προσφυγών επί αιτήσεων ακύρωσης ή προσωρινής αναστολής, είναι το πρωτοδικείο, στα γεωγραφικά όρια του Δήμου του οποίου διαμένει ο πολίτης τρίτης χώρας.

Κατ' αναλογία προς τα ανωτέρω, εφόσον ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου αποφασίσει τη δυνατότητα ανακατανομής αιτήσεων μετάκλησης πολιτών τρίτων χωρών για εργασία, στις περιπτώσεις αυτές η υπηρεσία που θα λάβει τις αιτήσεις, **δυνάμει την απόφασης, θα έχει την αρμοδιότητα επεξεργασίας των αιτήσεων, έκδοσης της έγκρισης και διεκπεραίωσής της έναντι της αρμόδιας προξενικής αρχής και κοινοποίησης της σχετικής απόφασης μετάκλησης στον εργοδότη.**

4) Πραγματοποιείται αναμόρφωση των διατάξεων του άρθρου 12 του ν. 5038/2023 (διαγραφή παρ. 7, άρθρου 12), όπου, μεταξύ άλλων, **πλέον η δυνατότητα υπαγωγής πολιτών τρίτων χωρών στην άδεια διαμονής ψηφιακού νομά είναι δυνατή μόνο με τη λήψη της αντίστοιχης εθνικής θεώρησης εισόδου** (τίτλος διαμονής τύπου «Z.1»), χωρίς την δυνατότητα, πλέον, οι ψηφιακοί νομάδες να εισέρχονται με ομοιόμορφη θεώρηση ή με καθεστώς απαλλαγής θεώρησης και να υποβάλουν αίτηση για την άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με επαρκείς πόρους διαβίωσης (άδεια διαμονής τύπου «I.8»).

Η ρύθμιση αυτή έγινε **για να διασφαλιστεί**, σε πρώτο επίπεδο (σε επίπεδο ελληνικής προξενικής αρχής), **ο έλεγχος των εγγράφων του ψηφιακού νομά**, τόσο ως προς την γνησιότητα, όσο και ως προς την διαπίστωση της ακρίβειας του περιεχομένου τους, σε συνεργασία με τους αντίστοιχους εργοδότες στη χώρα καταγωγής ή συνήθους διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας, ψηφιακού νομά.

Επισημαίνεται, όμως, ότι, δεδομένης της αναγκαιότητας πλήρους εφαρμογής της αρχής της εμπιστοσύνης του διοικουμένου, περιπτώσεις **πολιτών τρίτων χωρών**, οι οποίοι είχαν αιτηθεί άδεια διαμονής ψηφιακού νομά πριν την έναρξη εφαρμογής του ν. 5275/2026 (είτε στην υπηρεσία μιας στάσης του ΥΜΑ, είτε στις υπηρεσίες μιας στάσης των Α.Δ. της χώρας) **εισερχόμενοι στην ελληνική επικράτεια με ομοιόμορφη θεώρηση ή με καθεστώς απαλλαγής θεώρησης και η αίτησή τους εκκρεμεί, εξετάζονται κανονικά και εκδίδονται οι αντίστοιχες άδειες διαμονής, εφόσον πληρούνται οι λοιπές κατά τις διατάξεις προϋποθέσεις.**

5) Εισάγεται καινοτόμος ρύθμιση σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 5038/2023 (άρθρο 14, ν. 5275/2026), σύμφωνα με την οποία **«3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, για κάθε άδεια διαμονής, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και έχει ονομαστική χρονική διάρκεια ισχύος τουλάχιστον για τρία (3) έτη από τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος για χορήγηση ή ανανέωση, διασφαλίζεται από την αρμόδια υπηρεσία στάσης ότι ο υπολειπόμενος χρόνος, έως τη λήξη της, θα είναι τουλάχιστον δύο (2) έτη. Αν ο υπολειπόμενος χρόνος ισχύος της κατά τη στιγμή της έκδοσης της απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης είναι μικρότερος των δύο (2) ετών, η διάρκεια ισχύος**

αναπροσαρμόζεται, ώστε ο υπολειπόμενος χρόνος να εκτείνεται στα δύο (2) έτη από την έκδοση της απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης».

Η ρύθμιση αυτή, ως πάγια εφεξής πρόβλεψη, στοχεύει στην εξάλειψη του υφισταμένου φαινομένου της έκδοσης των αδειών διαμονής, η ονομαστική αξία των οποίων έχει λήξει κατά την έκδοση της απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης με αποτέλεσμα ο πολίτης τρίτης χώρας να λαμβάνει μόνο μια απόφαση χορήγησης άδειας διαμονής και να υποβάλει άμεσα εκ νέου αίτημα ανανέωσης της άδειας διαμονής.

Σύμφωνα με τη νέα αυτή ρύθμιση, σε όλες τις περιπτώσεις αδειών διαμονής που έχουν ονομαστική διάρκεια ισχύος τουλάχιστον τρία (3) έτη, η αρμόδια υπηρεσία μιας στάσης, όταν εκδίδει την απόφαση χορήγησης ή ανανέωσης του τίτλου διαμονής, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι ο υπολειπόμενος χρόνος ισχύος του τίτλου διαμονής, έως τη λήξη του, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο έτη.

Κατά συνέπεια, στην περίπτωση που κατά την έκδοση της απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης του τριετούς (τουλάχιστον) τίτλου διαμονής διαπιστώνεται ότι ο υπολειπόμενος χρόνος είναι μικρότερος των δύο ετών, η αρμόδια υπηρεσία μιας στάσης αναπροσαρμόζει την περίοδο ισχύος του νέου τίτλου διαμονής, ώστε αυτός να διασφαλίζεται ότι θα έχει διάρκεια ισχύος τουλάχιστον δύο έτη από την έκδοση της απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης αυτού.

Η σχετική αναπροσαρμογή θα πραγματοποιείται αυτόματα μέσω των υπηρεσιών του ΟΠΣ Μετανάστευση.

Επισημαίνεται ότι η ρύθμιση είναι πάγιας ισχύος και εφαρμόζεται εφεξής, ήτοι για τις αιτήσεις (χορήγησης ή ανανέωσης) που υποβάλλονται από την 6^η Φεβρουαρίου 2026 και εξής. Άλλωστε, οι διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 5275/2026 (βλ. κατωτέρω ανάλυση επί του συγκεκριμένου άρθρου) θα αποτρέψουν το ενδεχόμενο έκδοσης αδειών διαμονής (ανανεώσεις σε συγκεκριμένες κατηγορίες) που είχαν υποβληθεί πριν την 6^η Φεβρουαρίου 2026 και λόγω της καθυστερημένης επεξεργασίας των αιτήσεων θα υπήρχε η πιθανότητα (ή η βεβαιότητα) έκδοσης ληγμένης ήδη άδειας διαμονής.

6) Αυστηροποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 24 και 25 του ν. 5038/2023 (άρθρα 15 και 16, ν. 5275/2026) με γνώμονα, αφενός την αποτροπή της παράνομης μετανάστευσης, αφετέρου της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων. Επισημαίνεται, προς τούτο, ότι οι σχετικές συμπληρώσεις των ανωτέρω άρθρων ενισχύουν το ήδη αυστηρό πλέγμα κυρώσεων με γνώμονα την αποτροπή των αντίστοιχων φαινομένων καταστρατήγησης της μεταναστευτικής νομοθεσίας.

Ειδική αναφορά αξίζει να γίνει στις διατάξεις του άρθρου 25 (παρ. 10), όπου περιλαμβάνεται **η ειδική πρόβλεψη για την άμεση ανάκληση άδειας διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, ανεξαρτήτως του είδους της άδειας διαμονής**, στις περιπτώσεις που αυτός έχει καταδικαστεί για παραβάσεις που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 5038/2023.

Η ρύθμιση αυτή καθιστά πλέον την ανάκληση της άδειας διαμονής σε αυτές τις περιπτώσεις **άμεση**, χωρίς οιαδήποτε ευελιξία της διοίκησης αξιολόγησης των ζητημάτων τυχόν δεσμών του πολίτη τρίτης χώρας με την Ελλάδα ή την ύπαρξη οικογενειακών δεσμών κ.λπ. και χωρίς την παροχή περιόδου οικειοθελούς αναχώρησης. Αυτά τα ζητήματα θα μπορούν να αξιολογηθούν και να εξεταστούν από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές σε περίπτωση προσφυγής (αίτηση αναστολής ή / και αίτηση ακύρωσης)

κατά την απόφασης ανάκλησης της άδειας διαμονής ή της απόρριψης του αιτήματος αδειοδότησης (χορήγησης ή ανανέωσης) σύμφωνα με τις διαδικαστικές εγγυήσεις του Κώδικα Μετανάστευσης.

7) Βελτιώνεται η διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών της ελληνικής αγοράς εργασίας σε εργατικό δυναμικό, μέσω: α) της διεύρυνσης της διαδικασίας διαβούλευσης για την έκδοση της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου του άρθρου 26 του ν. 5038/2023 και β) της αύξησης της προσαύξησης έως 15% με, παράλληλη, αξιοποίηση της διαδικασίας αυτής για την προώθηση της συνεργασίας των τρίτων χωρών στον τομέα της καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης και της ενίσχυσης της επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών.

Επισημαίνεται πλέον με σαφήνεια ότι προστίθενται οι δυνατότητες, **είτε καθορισμού ποσοτώσεων ανά τρίτη χώρα («quotas»), είτε αναστολής των μετακλήσεων από συγκεκριμένες τρίτες χώρες για λόγους εθνικού συμφέροντος, εξωτερικής πολιτικής, εθνικής οικονομίας ή / και διμερών σχέσεων.**

Παράλληλα, απλοποιείται η διαδικασία καθορισμού της αντιστοίχισης μεταξύ ζωικού/ φυτικού κεφαλαίου και εργαζομένων, **αφού αυτή πλέον καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων** και όχι μέσω της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του ν. 5038/2023.

Τέλος, με γνώμονα την αποτροπή καταχρήσεων, δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση μετάκλησης πολιτών τρίτων χωρών για εργασία στις περιπτώσεις απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.1»), εξαρτημένης εργασίας κατόπιν μετάκλησης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.4») και εποχιακής εργασίας κατόπιν μετάκλησης (τίτλος διαμονής τύπου «Ε.5»), **οι οποίοι είναι κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών.**

8) Αναπροσαρμόζονται και τροποποιούνται οι διατάξεις περί μετάκλησης για εξαρτημένη εργασία (άδεια διαμονής τύπου «Ε.4» - άρθρα 27 και 61 ν. 5038/2023, ήτοι άρθρα 18 και 21, ν. 5275/2026), ως εξής:

α) η εισαγωγή των εταιρειών προσωρινής απασχόλησης (ΕΠΑ), ως αμέσων εργοδοτών (άρθρο 27, ν. 5038/2023), **στη διαδικασία της μετάκλησης**, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει, πριν την υποβολή του αιτήματος / των αιτημάτων μετάκλησης, ήδη σύμβαση συνεργασίας των ΕΠΑ με τον έμμεσο εργοδότη και εφόσον οι ΕΠΑ πληρούν τις ειδικές προϋποθέσεις που καθορίζονται στα ανωτέρω άρθρα, καθώς και στην αντίστοιχη κοινή υπουργική απόφαση.

Ειδικότερα, οι ΕΠΑ έχουν πλέον τη δυνατότητα αξιοποίησης της διαδικασίας της μετάκλησης, λειτουργούσες για λογαριασμό ετέρου εργοδότη με τον οποίο **έχουν ήδη σχετική συμβατική συνεργασία** (πριν την υποβολή των αιτημάτων μετάκλησης).

Μια ΕΠΑ, εφόσον επιθυμεί να εισέλθει στη διαδικασία της μετάκλησης, **ως άμεσος εργοδότης**, θα πρέπει να πληροί, κατ' ελάχιστον, τις εξής προϋποθέσεις:

i) να είναι νομικό πρόσωπο που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα σύμφωνα με το Κεφάλαιο Γ' του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121). Οι διατάξεις του άρθρου 27 δεν επιτρέπουν σε ΕΠΑ, οι οποίες είναι φυσικά πρόσωπα (όπως επιτρέπει η οικεία νομοθεσία περί ΕΠΑ), να κάνουν χρήση των διαδικασιών μετάκλησης,

ii) να έχει το νομικό πρόσωπο (ΕΠΑ) μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο ύψους τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ,

iii) να υποβάλει στοιχεία ότι δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σε βάρος των διοικούντων της ΕΠΑ ή ότι οι διοικούντες αυτής δεν έχουν καταδικαστεί, σε οποιοδήποτε βαθμό, για το αδίκημα της παράνομης διακίνησης πολιτών τρίτων χωρών και

iv) η ΕΠΑ πληροί τις προϋποθέσεις της κοινής απόφασης της παρ. 29Α του άρθρου 176.

Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνεται ότι **οι αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, θα ελέγχουν την εκπλήρωση των κατά τα ανωτέρω προϋποθέσεων για τη δυνατότητα μιας ΕΠΑ να κάνει χρήση της διαδικασίας της μετάκλησης και θα χορηγούν βεβαίωση** (διάρκειας ισχύος ενός έτους από την έκδοσή της), η οποία θα υποβάλλεται κατά τη διαδικασία της αίτησης μετάκλησης και θα συνοδεύει τα δικαιολογητικά των υπουργικών αποφάσεων της παρ. 1 και παρ. 29 του άρθρου 176 του ν. 5038/2023.

Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο εφαρμογής της διαδικασίας μετάκλησης, **ως άμεσος εργοδότης του πολίτη τρίτης χώρας, εκτός από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, νοείται και ο εργοδότης, ο οποίος συνάπτει συμβάσεις εργασίας ή σχέσεις εξαρτημένης εργασίας με προσωρινά απασχολούμενους, με σκοπό να τους τοποθετεί σε τρίτους, έμμεσους εργοδότες και συνιστά νομικό πρόσωπο που διατηρεί Επιχείρηση Προσωρινής Απασχόλησης (Ε.Π.Α.),** η οποία λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα σύμφωνα με το Κεφάλαιο Γ' του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121).

Η διαδικασία της μετάκλησης, στην περίπτωση που ο άμεσος εργοδότης είναι Ε.Π.Α., είναι η ακόλουθη:

- αρχικά η Ε.Π.Α. υποβάλλει αίτημα στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 27 και 61 του ν. 5038/2023, και εφόσον πληροί τις απαιτήσεις του Κώδικα Μετανάστευσης **λαμβάνει βεβαίωση / πιστοποίηση,** σύμφωνα με την οποία έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει ως άμεσος εργοδότης για λογαριασμό έμμεσου εργοδότη στο πλαίσιο της διαδικασίας της μετάκλησης,

- στη συνέχεια, η Ε.Π.Α., δυνάμει της πιστοποίησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, **συνάπτει διμερή σύμβαση με τον έμμεσο εργοδότη,** το ελάχιστο περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται στο άρθρο 125 Κώδικα Εργατικού Δικαίου, για λογαριασμό του οποίου θα προχωρήσει στη διαδικασία της μετάκλησης του / των πολιτών τρίτων χωρών, υποψηφίων εργαζομένων και

- η Ε.Π.Α., ως άμεσος εργοδότης, **υποβάλλει ανά μετακαλούμενο υποψήφιο εργαζόμενο της** τα ακόλουθα:

i) νόμιμη σύμβαση εργασίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα, υπογεγραμμένη από τον κατά περίπτωση αρμόδιο νόμιμο εκπρόσωπο της Ε.Π.Α., από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του μετακαλούμενου πολίτη τρίτης χώρας είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου υπαλλήλου ή του εργατοτεχνίτη, κατά περίπτωση, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά, από τα άρθρα 141 και 141Α του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121),

ii) αντίγραφο φορολογικής δήλωσης νομικού προσώπου, ήτοι της Επιχείρησης Προσωρινής Απασχόλησης. Η φορολογική δήλωση της Ε.Π.Α. **δεν αξιολογείται, ως προς τη δυνατότητα αυτής να καλύψει το κόστος της μισθολογικής δαπάνης,** αφού για τη διασφάλιση της κάλυψης αυτής λαμβάνεται υπόψη το αντίστοιχο δικαιολογητικό του έμμεσου εργοδότη,

iii) σύμβαση της Ε.Π.Α. με τον έμμεσο εργοδότη, το ελάχιστο περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται στο άρθρο 125 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου και

iv) εκκαθαριστικό σημείωμα φόρου φυσικού προσώπου ή αντίγραφο φορολογικής δήλωσης νομικού προσώπου του έμμεσου εργοδότη, από το οποίο προκύπτει η κατά περίπτωση δυνατότητα αυτού να διασφαλίσει την καταβολή των μηνιαίων αποδοχών, όπως αυτές ορίζονται στη σύμβαση της Ε.Π.Α. με τον έμμεσο εργοδότη, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κοινών υπουργικών αποφάσεων των παρ. 29 και 29 Α του άρθρου 176.

Επισημαίνεται ότι ως άνω διαδικασία στοχεύει στη διευκόλυνση των εργοδοτών που επιθυμούν να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα της μετάκλησης με γνώμονα την παροχή ευελιξίας, καθώς οι Ε.Π.Α. θα έχουν τη δυνατότητα να διευκολύνουν τους εργοδότες στη διαδικασία αντιστοίχισης υποψηφίων εργαζομένων από τρίτες χώρες και εργοδοτών στην Ελλάδα, ώστε να μειωθεί το κόστος της διαδικασίας αναζήτησης εργατικού δυναμικού, ιδίως στις περιπτώσεις που ένας έμμεσος εργοδότης έχει ανάγκη μεγάλου αριθμού μετακαλούμενων εργαζομένων.

Σημειώνεται ότι στις προβλέψεις της κοινής υπουργικής απόφασης της παραγράφου 29 Α του άρθρου 176 του ν. 5038/2023 **θα καθοριστούν, εκτός από τυχόν συμπληρωματικά κριτήρια για τη συμμετοχή των ΕΠΑ στη διαδικασία της μετάκλησης, και οι τομείς απασχόλησης που θα έχουν τη δυνατότητα οι Ε.Π.Α. να συμμετέχουν ως άμεσοι εργοδότες**, υπό το ανωτέρω σχήμα και εφόσον σε κάθε περίπτωση πληρούν τις, εκ του νόμου, απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Επισημαίνεται ότι η Ε.Π.Α., ως άμεσος εργοδότης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5038/2023, θα αποτελεί αντικείμενο των κυρώσεων των παραγράφων 9, 10 και 11 του άρθρου 23 του ν. 5038/2023, με αντίστοιχη υποχρέωση και του έμμεσου εργοδότη σύμφωνα με τη σύμβαση της Ε.Π.Α. με τον έμμεσο εργοδότη, είτε η Ε.Π.Α. μετακαλεί εποχικό εργαζόμενο, είτε εργαζόμενο με σχέση εξαρτημένης εργασίας, αναλόγως των τομέων που θα επιτραπεί στις Ε.Π.Α. να δραστηριοποιηθούν στο πλαίσιο έκδοσης της ΚΥΑ της παραγράφου 29 Α του άρθρου 176 του ν. 5038/2023.

β) η εισαγωγή στην παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 5038/2023 θεσμοθετημένων, με προθεσμίες, υποχρεώσεων, ως εξής:

- η αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, η οποία έχει λάβει την έγκριση απασχόλησης και στην οποία έχει προσέλθει ο πολίτης τρίτης χώρας για να λάβει την εθνική θεώρηση εισόδου, θα πρέπει **να ενημερώνει εγγράφως**, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, είτε διαλειτουργικά μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Ο.Π.Σ. «Μετανάστευση», την αρμόδια υπηρεσία μιας στάσης, **για την έγκριση ή την απόρριψη του αιτήματος χορήγησης εθνικής θεώρησης εισόδου των προς μετάκληση πολιτών τρίτων χωρών**, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την έγκριση ή την απόρριψη του σχετικού αιτήματος και

- η υπηρεσία μιας στάσης, αφού λάβει την ανωτέρω ενημέρωση από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, ενημερώνει με τη σειρά της τον αιτούντα εργοδότη εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της ενημέρωσης από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή.

Αναφορικά με τις ως άνω θεσπιζόμενες υποχρεώσεις των δημοσίων υπηρεσιών (προξενεία / υπηρεσίες μιας στάσης), επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- η εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων ενημέρωσης εγκαίρως είναι πολύ σημαντική, ώστε ο εργοδότης να έχει τη δυνατότητα να προγραμματίσει την κάλυψη των αναγκών του για την περίοδο απασχόλησης, ιδίως σε περίπτωση αρνητικής απόφασης της προξενικής αρχής, αλλά και για να αποτραπούν τυχόν φαινόμενα ο π.τ.χ. να λαμβάνει τη θεώρηση, αλλά να μην εμφανίζεται στον μετακαλούντα εργοδότη και να αποχωρεί π.χ. για άλλο κ-μ της ΕΕ για εργασία.

Σημειώνεται ότι στην τελευταία περίπτωση, είναι πολύ σημαντική – άμεσα - η καταγγελία από πλευράς του εργοδότη περιπτώσεων, στις οποίες, ενώ ο μετακαλούμενος έλαβε τη θεώρηση εισόδου, δεν εμφανίστηκε στον εργοδότη για εργασία.

Στην περίπτωση αυτή και εφόσον δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί αλλαγής εργοδότη που εισήχθησαν με την ενσωμάτωση της Οδηγίας για την ενιαία άδεια (βλ. ανωτέρω δυνατότητες αλλαγής εργοδότη, ιδίως στις περιπτώσεις παραβίασης της εργατικής νομοθεσίας από πλευράς του μετακαλούντος εργοδότη), ο εργοδότης ενημερώνει άμεσα την αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης, ώστε αυτή με τη σειρά της να ενημερώσει στην ελληνική προξενική αρχή, ώστε οι αρχές να προχωρήσουν στην ανάκληση της εθνικής θεώρησης εισόδου για εργασία.

Στόχος της ΓΓ Μεταναστευτικής Πολιτικής είναι οι ως άνω γνωστοποιήσεις να πραγματοποιούνται μέσω του ΟΠΣ Μετανάστευση το ταχύτερο δυνατό. Προς τούτο, η υπηρεσία μας ευρίσκεται σε σχετική συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, ώστε οι ελληνικές προξενικές αρχές να αποκτήσουν πρόσβαση στο ΟΠΣ Μετανάστευση και να μπορούν, αφενός να λαμβάνουν και να βλέπουν, μέσω του ΟΠΣ Μετανάστευση, το σύνολο των εγκρίσεων που αφορούν στα προξενία με τα απαιτούμενα για αυτούς δικαιολογητικά μετάκλησης (έγκριση, σύμβαση εργασίας & διαβατήρια πολιτών τρίτων χωρών), αφετέρου να γνωστοποιούν μέσω του ΟΠΣ Μετανάστευση τις κατά τα ανωτέρω ενημερώσεις για τη χορήγηση της εθνικής θεώρησης ή την απόρριψη του σχετικού αιτήματος. Συναφώς, επισημαίνεται ότι και οι υπηρεσίες μίας στάσης μετά τη λήψη της ενημέρωσης, μέσω τη εφαρμογής για την επεξεργασία των μετακλήσεων, θα έχουν τη δυνατότητα να ενημερώσουν τον εργοδότη ή τον πληρεξούσιο αυτού (αναλόγως του ποιός έχει υποβάλει το σχετικό αίτημα).

Επισημαίνεται ότι η διαδικασία ενσωμάτωσης των προξενικών αρχών, ως χρηστών στο ΟΠΣ Μετανάστευση, συνιστά ουσιαστική «πρόοδο» στη διαδικασία της νόμιμης μετανάστευσης, αφού σε ένα σύστημα θα υλοποιείται το σύνολο της διαδικασίας από την αίτηση του εργοδότη έως και την έκδοση της άδειας διαμονής και η υλοποίησή της θα απαιτήσει ένα εύλογο χρονικό διάστημα.

Προς τούτο, οι προξενικές αρχές, έως την έναρξη της νέας διαδικασίας, θα επικοινωνούν με τις υπηρεσίες μίας στάσης μέσω ηλ. αλληλογραφίας στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις που έχουμε ήδη γνωστοποιήσει στο Υπουργείο Εξωτερικών / Διεύθυνση Γ4 και οι οποίες έχουν οριστεί από την κατά περίπτωση αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης, ως οι μόνες ηλ. Διευθύνσεις, από τις οποίες γίνεται η υπηρεσιακή επικοινωνία / αλληλογραφία με τις προξενικές αρχές για τα ζητήματα των μετακλήσεων.

γ) η εισαγωγή της υποχρέωσης, από πλευράς του εργοδότη, κατά τη διαδικασία της μετάκλησης για εξαρτημένη εργασία να υποβάλλει, στο πλαίσιο της αίτησης μετάκλησης, «νόμιμη σύμβαση διάρκειας έξι (6) μηνών» έναντι της έως σήμερα υποχρέωσης για υποβολή σύμβασης ενός (1) έτους. Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- η έννοια της «νόμιμης σύμβασης» αναφέρεται στην αναγκαιότητα **αυτή να πληροί τις ελάχιστες προδιαγραφές αμοιβής και όρων εργασίας**, σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία της χώρας μας (π.χ. νομοθεσία και συλλογικές συμβάσεις), καθώς και σύμφωνα με τις τυχόν τομεακές ή κλαδικές ή επιχειρησιακές συμβάσεις κατά περίπτωση.

Σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση ο εργοδότης, εφόσον υποβάλει τη σύμβαση, **δεσμεύεται περί της νομιμότητας του περιεχομένου αυτής**, ενώ σε περίπτωση που οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης διαπιστώσουν, εκ των υστέρων, ότι η σύμβαση που είχε υποβληθεί με την υπογραφή του εργοδότη έχει μη νόμιμους όρους, επιβάλλουν τις σχετικές εκ του νόμου κυρώσεις. **Ως εκ τούτου, οι αρμόδιες υπηρεσίες μίας στάσης, κατά την εξέταση του αιτήματος και της υποβληθείσας σύμβασης εργασίας, ελέγχουν τις βασικές πτυχές αυτής** (ελάχιστη αμοιβή σύμφωνα με τα ισχύοντα, βασικοί όροι εργασίας, μη καταχρηστικοί συμβατικοί όροι).

Επίσης, προς διευκόλυνση, τόσο των εργοδοτών, όσο και των υπηρεσιών μίας στάσης, η υπηρεσία μας σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης προτίθεται να καταστήσει το ταχύτερο δυνατό **διαθέσιμα σχέδια συμβάσεων** (στην ελληνική και στην αγγλική) **για τις περιπτώσεις εξαρτημένης και εποχιακής εργασίας** (στο πρότυπο της αντίστοιχης εργασίας που έγινε από πλευράς των δύο Υπουργείων σε συνεργασία με την ΕΘΕΑΣ για την περίπτωση της νέας διαδικασίας μετάκλησης εποχιακών εργαζομένων από την Αίγυπτο).

Προς αποσαφήνιση της διαδικασίας η αρμοδιότητα ελέγχου του περιεχομένου της σύμβασης εργασίας, κατά τα ανωτέρω, υπάγεται στις υπηρεσίες μίας στάσης των αποκεντρωμένων διοικήσεων της χώρας, οι οποίες, αφού εκδώσουν την σχετική έγκριση απασχόλησης, τεκμαίρεται ο έλεγχος της συμβατότητας αυτής με το εθνικό εργασιακό δίκαιο. Ως εκ τούτου, η σύμβαση αυτή θα αποστέλλεται μεν στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, ώστε να την προσυπογράψει ο υποψήφιος εργαζόμενος ενώπιον της ελληνικής αρχής, **χωρίς όμως η προξενική αρχή να έχει τη νομική δυνατότητα να υπεισέρχεται σε δευτερογενή αξιολόγηση του περιεχομένου αυτής**.

Άλλωστε, από την στιγμή που η σύμβαση θα αναγνωστεί ενώπιον του π.τ.χ., υποψηφίου εργαζομένου και αυτός λάβει γνώση και την προσυπογράψει, τεκμαίρεται η αποδοχή της και η νόμιμη σύναψή της, ώστε μετά την είσοδο του εργαζόμενου στη χώρα, να υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΡΓΑΝΗ), αφού υποβληθεί αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής και ο π.τ.χ. λάβει τη βεβαίωση υποβολής της αίτησης της παραγράφου 8 (περίπτωση β) του άρθρου 10 του ν. 5038/2023 (βεβαίωση υποβολής αίτησης με πλήρη δικαιολογητικά).

- η αναγραφόμενη ημερομηνία έναρξης της σύμβασης εργασίας, την οποία προσδιορίζουν οι εργοδότες κατά την υποβολή της σύμβασης, **θα ήταν σκόπιμο να λαμβάνει υπόψη τον απαιτούμενο διοικητικό χρόνο για την έκδοση της έγκρισης και τη χορήγηση της θεώρησης**, άλλως υφίσταται ζήτημα αναφορικά με την ισχύ της θεώρησης εισόδου, καθώς μια εξάμηνη σύμβαση που έχει έναρξη ισχύος π.χ. την ημερομηνία της αίτησης μετάκλησης μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία μπορεί να δίδει πλέον τη δυνατότητα στον π.τ.χ., εισερχόμενο στη χώρα να έχει δέσμευση εργασίας ουσιαστικά για δύο ή τρεις μήνες. **Ως εκ τούτου, ενδεικτικά, θα ήταν σκόπιμο η σύμβαση εργασίας να εκκινεί μετά από περίοδο π.χ. 60 ή 90 ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος έγκρισης απασχόλησης από τον εργοδότη.**

- η νέα πρόβλεψη για την εξάμηνη διάρκεια ισχύος της σύμβασης εργασίας θέτει άμεσα και **το ζήτημα της διάρκειας της χορηγούμενης εθνικής θεώρησης εισόδου για εξαρτημένη εργασία («Ε.4»).**

Με στόχο τη συμβατότητα της χορηγούμενης εθνικής θεώρησης με την αντίστοιχη απαίτηση της εξαμηνιαίας σύμβασης εργασίας, θεωρούμε ότι οι προξενικές αρχές θα πρέπει να χορηγούν, αντίστοιχα, εξαμηνιαία ισχύος εθνική θεώρηση εισόδου κατ' αναλογία με τη σύμβαση εργασίας. Σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση εξαρτημένης εργασίας, ο μετακαλούμενος δεν μπορεί να εργαστεί με τη θεώρηση εισόδου, αλλά θα πρέπει να υποβάλλει αίτημα για χορήγηση άδειας διαμονής και, ως εκ τούτου, η εθνική θεώρηση συνιστά ουσιαστικά μόνο τίτλο εισόδου στη χώρα που απαιτείται για την πραγματοποίηση από πλευράς των προξενικών μας αρχών όλων των απαιτούμενων ελέγχων επί του εν θέματι πολίτη (ποινικό μητρώο, πιστοποιητικό υγείας κ.λπ.).

δ) η παροχή ευελιξίας προς τον εργοδότη αναφορικά με την υπηρεσία μιας στάσης που θα υποβληθεί το αίτημα έγκρισης της μετάκλησης, καθώς αυτό υποβάλλεται στα όρια της υπηρεσίας που υπάγεται η έδρα της επιχείρησης ή το υποκατάστημα του εργοδότη ή πρόκειται να παρασχεθεί η εργασία.

Επισημαίνεται ότι η πρόβλεψη αυτή στοχεύει στην άρση του φαινομένου υποβολής αιτημάτων στις υπηρεσίες μιας στάσης των μεγάλων αστικών κέντρων (π.χ. Αθήνα / Θεσσαλονίκη), ενώ οι αιτήσεις να αφορούν σε περιπτώσεις που, είτε το υποκατάστημα είναι εκτός των δύο αυτών αστικών συγκροτημάτων, είτε η πραγματική εργασία θα παρασχεθεί σε υποδομή ή δομή της επιχείρησης οπουδήποτε αλλού στη χώρα.

Άλλωστε, σημειώνεται ότι δεδομένου του γεγονότος ότι το σύνολο των διαθεσίμων θέσεων εργασίας που διατίθενται για μετάκληση αποτυπώνεται σε σύνολο επικράτειας της χώρας, η όποια περαιτέρω διαφοροποίηση απλώς δημιουργεί διοικητικό φόρτο στις υπηρεσίες (διαφορετικές ερμηνείες περί αρμοδιότητας της υπηρεσίας μιας στάσης).

Συνεπώς, η νέα ρύθμιση επιτρέπει στον εργοδότη να επιλέγει την υπηρεσία υποβολής του αιτήματος, εφόσον όμως αυτή συνδέεται με κάποιο τρόπο, είτε με την επιχείρηση, είτε με τον τόπο που θα παρασχεθεί η εργασία.

Προς τούτο, στην περίπτωση υποβολής αιτήματος από εργοδότη σε υπηρεσία που δεν πληροί καμία εκ των, ως άνω, εκ του νόμου, προϋποθέσεων, αυτό θα αποστέλλεται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣ Μετανάστευση, στην υπηρεσία μιας στάσης, στην οποία, εκ της συμβάσεως εργασίας ή των εγγράφων της επιχείρησης, αποτυπώνεται η κατά τα ανωτέρω αρμοδιότητα εξέτασης του αιτήματος, χωρίς ο εργοδότης να έχει τη δυνατότητα παρεμβολής στο στάδιο της διαβίβασης.

Συναφώς προς τα ανωτέρω, επισημαίνεται ότι ο εργαζόμενος, πολίτης τρίτης χώρας, αφού εισέλθει στην ελληνική επικράτεια, υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής στην υπηρεσία μιας στάσης, στα γεωγραφικά όρια της οποίας θα παρασχεθεί η εργασία, στην περίπτωση που ο πολίτης τρίτης χώρας θα παρέχει εργασία εκτός των διοικητικών ορίων της υπηρεσίας μιας στάσης που εξέδωσε την έγκριση απασχόλησης.

Η εν λόγω πρόβλεψη, η οποία, ήδη, εφαρμοζόταν από τις υπηρεσίες μιας στάσης, εδράζεται στην προσέγγιση ότι η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής υποβάλλεται στην υπηρεσία μίας στάσης, στα γεωγραφικά όρια της οποίας διαμένει ο εργαζόμενος, μετακαλούμενος πολίτης τρίτης χώρας, ανεξάρτητα από το κατά πόσον η έγκριση απασχόλησης εκδόθηκε από αυτή την υπηρεσία ή από άλλη υπηρεσία μιας στάσης. Η υπηρεσία μίας στάσης που λαμβάνει την αίτηση για χορήγηση της άδειας διαμονής, την επεξεργάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 5038/2023, χωρίς να προβαίνει σε δευτερογενή αξιολόγηση της έκδοσης της έγκρισης απασχόλησης που έχει

πραγματοποιηθεί από άλλη υπηρεσία μίας στάσης. Η προσέγγιση αυτή συνιστά εφαρμογή των γενικών αρχών του δημοσίου δικαίου, ήτοι της συνέχειας της δημόσιας διοίκησης και της διασφάλισης της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου έναντι της διοίκησης,

ε) η εισαγωγή στις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 5038/2023 ειδικής μνείας, χάριν διασαφήνισης, της άδειας διαμονής κατόπιν μετάκλησης («Ε.4»), η οποία έχει πλέον ισχύ τρία (3) έτη και ανανεώνεται για πέντε (5) έτη κάθε φορά. Στόχος της αύξησης της περιόδου ισχύος της άδειας διαμονής «Ε.4» είναι η μείωση του διοικητικού φόρτου των υπηρεσιών μίας στάσης, αλλά και η παροχή ευελιξίας των προς απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών, εργαζομένων.

Συναφώς προς τα ανωτέρω, επισημαίνεται ότι σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του ν. 5038/2023, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 61 του ν. 5038/2023: «6. Ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος έχει τη δυνατότητα μεταβολής της κατηγορίας άδειας διαμονής του σε άδεια διαμονής για εξαρτημένη εργασία, σύμφωνα με το άρθρο 12, υποβάλλει αίτημα ανανέωσης της άδειας διαμονής του ως άδεια διαμονής για εξαρτημένη εργασία, **σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του παρόντος και λαμβάνει άδεια διαμονής τύπου «Ε.4»**».

Η ρύθμιση αυτή αποσαφηνίζει, πλέον, τη δυνατότητα ενός πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος διαθέτει άδεια διαμονής άλλης κατηγορίας (με ή χωρίς δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας – εφόσον η άδεια διαμονής δεν υπάγεται στους ειδικούς περιορισμούς του άρθρου 12 του ν. 5038/2023), **να υποβάλλει αίτημα αλλαγής σκοπού σε άδεια διαμονής για εξαρτημένη εργασία** (άδεια διαμονής τύπου «Ε.4»), εφόσον: i) υποβάλει νόμιμη σύμβαση εργασίας με εργοδότη στην Ελλάδα, ii) υφίσταται διαθέσιμη θέση εργασίας σε εφαρμογή της ΠΥΣ του άρθρου 26 του ν. 5038/2023 και iii) ο εργοδότης πληροί τις προϋποθέσεις πραγματοποίησης της μετάκλησης (κύκλο εργασιών, συνάφεια, μη επιβολή κυρώσεων για παραβίαση προηγούμενων μετακλήσεων).

Στην περίπτωση αυτή: i) **ο πολίτης τρίτης χώρας δεν απαιτείται να επανέλθει με νέα θεώρηση**, αλλά υποβάλλει αίτημα αλλαγής σκοπού σύμφωνα με τα ανωτέρω και ii) η αρχική άδεια διαμονής «Ε.4» έχει διάρκεια ισχύος τριών ετών και ανανεώνεται για πέντε έτη κάθε φορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61. Σημειώνεται ότι σε όλες τις περιπτώσεις αλλαγής σκοπού σε «Ε.4» θα πρέπει να προσκομίζεται σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, ενώ **στην περίπτωση που η προηγούμενη άδεια διαμονής παρείχε ήδη δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας και ο π.τ.χ. εργαζόταν ήδη στον ίδιο εργοδότη (π.χ. άδεια διαμονής εξαιρετικών λόγων), έχει τη δυνατότητα να προσκομίσει την παλαιά σύμβασή του, υπό τον όρο ότι αυτή είναι σε ισχύ.**

Υπενθυμίζεται η μεταβατική ρύθμιση της παρ. 5 του άρθρου 45 του ν. 5275/2026, σύμφωνα με την οποία: «5. Οι αιτήσεις ανανέωσης των αδειών διαμονής για εξαρτημένη εργασία, κατόπιν μετάκλησης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.4»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, εξετάζονται, ως προς τη διάρκεια ισχύος τους, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 61 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 21 του παρόντος». Κατά συνέπεια, όλες οι εκκρεμείς αιτήσεις ανανέωσης της άδειας διαμονής «Ε.4» εξετάζονται, ως προς την διάρκειά τους υπό το πρίσμα της νέας ρύθμισης, **ήτοι λαμβάνουν άδεια διαμονής πενταετούς διάρκειας.**

στ) η εισαγωγή ειδικής ταχείας («fast track») διαδικασίας μετάκλησης εργατικού δυναμικού, έως τον αριθμό των πεντακοσίων (500) εργαζομένων, από νομικό πρόσωπο ή επενδυτικό σχήμα, το οποίο, **είτε υπάγεται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237) περί ορισμού, κατηγοριών και κριτηρίων στρατηγικών επενδύσεων, είτε έχει αναλάβει την εκτέλεση δημοσίου έργου σύμφωνα**

με το ν. 4412/2016 (Α' 147) ή άλλου έργου ιδιαίτερης σημασίας για λόγους οικονομικούς, κοινωνικούς ή εθνικούς, με αυξημένο τέλος μετάκλησης (400 ευρώ), βεβαίωση της αρμόδιας, κατά περίπτωση, δημόσιας αρχής και εισδοχή με ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου ή καθεστώς απαλλαγής θεώρησης, εφόσον, όμως, έχει εκδοθεί η αντίστοιχη έγκριση απασχόλησης από την αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Η διαδικασία αυτή, η οποία σε κάποιο βαθμό προσομοιάζει με τις αντίστοιχες διαδικασίες που εφαρμόζουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου σε εφαρμογή των διατάξεων για τη χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σταχυολογείται ως εξής:

- δεν προϋποθέτει την ύπαρξη διαθεσίμων θέσεων εργασίας στην Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου του άρθρου 26 του ν. 5038/2023, αφού στην περίπτωση αυτή **στοιχειοθετείται σημαντικός λόγος**, ο οποίος άπτεται της υλοποίησης, είτε δημοσίου έργου, είτε στρατηγικής επένδυσης, είτε άλλης επένδυσης που κρίνεται σημαντική για λόγους δημοσίου συμφέροντος,

- ενεργοποιείται από νομικό πρόσωπο ή επενδυτικό σχήμα (ή νομικό πρόσωπο που είναι μέρος του επενδυτικού σχήματος), το οποίο συνιστά τον εργοδότη των, προς απασχόληση, πολιτών τρίτων χωρών και **δεν είναι δυνατή η συμμετοχή Επιχειρήσεων Προσωρινής Απασχόλησης (κατά τα ανωτέρω), καθώς η συγκεκριμένη ρύθμιση απαιτεί τη διαδικασία αίτησης να εκκινεί ο άμεσα ενδιαφέροντος φορέας / νομικό πρόσωπο της επένδυσης ή του δημοσίου έργου,**

- ο αριθμός των εργαζομένων, οι οποίοι μπορούν να μετακληθούν από το νομικό πρόσωπο ή το επενδυτικό σχήμα ανέρχεται στους 500 ανά έργο. Κατά συνέπεια, εάν νομικό πρόσωπο ή επενδυτικό πληροί τις εκ της παρ. 7 του άρθρου 61 οριζόμενες προϋποθέσεις για περισσότερα του ενός δημόσια ή επενδυτικά έργα, **ο αριθμός αυτός λειτουργεί πολλαπλασιαστικά** (ένα έργο 500, δύο έργα χίλιοι κ.λπ.),

- ο σκοπός της μετάκλησης δεν περιορίζεται στην κατασκευή του έργου, αλλά, όπως προσδιορίζεται στη διάταξη, οι προς μετάκληση εργαζόμενοι (έως τον αριθμό των 500) θα πρέπει να συνεισφέρουν, ως ακολούθως: «για τη διευκόλυνση της κατασκευής ή της ανάπτυξης των απαιτούμενων δομών ή υποδομών και υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης». Κατά συνέπεια, είναι δυνατή η συμπερίληψη στην εν λόγω διαδικασία διαφόρων ειδικοτήτων εργαζομένων, ώστε να μπορεί να καλυφθεί, είτε η κατασκευή, είτε η υλοποίηση, είτε η λειτουργία της επένδυσης.

Σημειώνεται ότι θα πρέπει κατά την υποβολή του αιτήματος στη σύμβαση εργασίας **να αποτυπώνεται με σαφήνεια η ειδικότητα του μετακαλούμενου**, ενώ για τυχόν ειδικότητες που άπτονται νομοθετικής κατοχύρωσης στη χώρα μας, **ο αιτών εργοδότης (φορέας ή επενδυτικό σχήμα) οφείλει να προσκομίζει και τα απαιτούμενα για την άσκηση του νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος** στο πρότυπο της διαδικασίας που ακολουθείται από την υπηρεσία μίας στάσης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου στην περίπτωση εγκρίσεων απασχόλησης «Ε.1» που αφορούν στην άσκηση νομοθετικά ρυθμιζόμενου επαγγέλματος,

- **οι κατηγορίες / περιπτώσεις που υπάγονται στη «fast track» διαδικασία και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που υποβάλλονται στην υπηρεσία μίας στάσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (πλην των γενικών δικαιολογητικών της έκδοσης έγκρισης απασχόλησης) είναι οι εξής:**

(i) **νομικό πρόσωπο ή επενδυτικό σχήμα, το οποίο υπάγεται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237) περί ορισμού, κατηγοριών και κριτηρίων στρατηγικών επενδύσεων,** προσκομίζει: **(1)** έγκυρη σύμβαση εργασίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα, από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του πολίτη τρίτης χώρας είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου υπαλλήλου ή του εργατοτεχνίτη, κατά περίπτωση, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά, από το άρθρο 141, περί της διαδικασίας καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου και το άρθρο 141Α, περί διαδικασίας καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου για τα έτη 2025, 2026 και 2027, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, **(2)** βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης για το χαρακτηρισμό της επένδυσης ως στρατηγικής, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4864/2021, η οποία συνοδεύεται από τον κατάλογο των προς μετάκληση πολιτών τρίτων χωρών, για τους οποίους έχει εισηγηθεί σχετικώς το νομικό πρόσωπο ή το επενδυτικό σχήμα και **(3)** αποδεικτικό καταβολής τέλους ύψους τετρακοσίων (400) ευρώ για κάθε πολίτη τρίτης χώρας που θέλει να μετακαλέσει, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται,

(ii) **νομικό πρόσωπο ή επενδυτικό σχήμα, το οποίο έχει αναλάβει την εκτέλεση δημοσίου έργου σύμφωνα με το ν. 4412/2016 (Α' 147),** προσκομίζει: **(1)** έγκυρη σύμβαση εργασίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα, από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του πολίτη τρίτης χώρας είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου υπαλλήλου ή του εργατοτεχνίτη, κατά περίπτωση, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά, από το άρθρο 141, περί της διαδικασίας καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου και το άρθρο 141Α, περί διαδικασίας καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου για τα έτη 2025, 2026 και 2027, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, **(2)** βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργείου για την ανάληψη από το νομικό πρόσωπο ή το επενδυτικό σχήμα, της εκτέλεσης δημοσίου έργου σύμφωνα με τον ν. 4412/2016, η οποία συνοδεύεται από τον κατάλογο των προς μετάκληση πολιτών τρίτων χωρών, για τους οποίους έχει εισηγηθεί σχετικώς το νομικό πρόσωπο ή το επενδυτικό σχήμα και **(3)** αποδεικτικό καταβολής τέλους ύψους τετρακοσίων (400) ευρώ για κάθε πολίτη τρίτης χώρας που θέλει να μετακαλέσει, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται,

(iii) **νομικό πρόσωπο ή επενδυτικό σχήμα, το οποίο, έχει αναλάβει την εκτέλεση άλλου έργου ιδιαίτερης σημασίας για λόγους οικονομικούς, κοινωνικούς ή εθνικούς,** προσκομίζει: **(1)** έγκυρη σύμβαση εργασίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα, από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του πολίτη τρίτης χώρας είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου υπαλλήλου ή του εργατοτεχνίτη, κατά περίπτωση, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά, από το άρθρο 141, περί της διαδικασίας καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου και το άρθρο 141Α, περί διαδικασίας καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου για τα έτη 2025, 2026 και 2027, του Κώδικα Εργατικού Δικαίου, **(2)** βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργείου για την ανάληψη από το νομικό πρόσωπο ή το επενδυτικό σχήμα της εκτέλεσης έργου ιδιαίτερης σημασίας για λόγους οικονομικούς, κοινωνικούς ή εθνικούς (κατά περίπτωση) η οποία συνοδεύεται από τον κατάλογο των προς μετάκληση πολιτών τρίτων χωρών, για τους οποίους έχει εισηγηθεί σχετικώς το νομικό πρόσωπο ή το επενδυτικό σχήμα και **(3)** αποδεικτικό καταβολής τέλους ύψους τετρακοσίων (400) ευρώ για κάθε πολίτη τρίτης χώρας που θέλει να μετακαλέσει, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται.

Οι αιτήσεις έγκρισης απασχόλησης της παρ. 7 του άρθρου 61 **εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες μιας στάσης**. Για τον προσδιορισμό της αρμόδιας υπηρεσίας μιας στάσης εφαρμόζονται οι αντίστοιχες προβλέψεις που εφαρμόζονται στις μετακλήσεις της κατηγορίας «Ε.4» (παρ. 2 του άρθρου 61) και είναι δυνατόν το επενδυτικό σχήμα ή ο φορέας να υποβάλλει όσες αιτήσεις μετάκλησης επιθυμεί και μέχρι της συμπλήρωσης του αριθμού των 500 εργαζομένων ανά έργο. Ως εκ τούτου, μέσω του ΟΠΣ Μετανάστευση, θα είναι παρακολουθητέα, αφενός έκαστο νομικό πρόσωπο ή επενδυτικό σχήμα που επιθυμεί να αξιοποιήσει τη διαδικασία, αφετέρου έκαστο έργο που σταδιακά θα εντάσσεται στην κατά παρέκκλιση διαδικασία της παραγράφου 7 του άρθρου 61 του ν. 5038/2023.

Στις περιπτώσεις αυτές **η αρμόδια υπηρεσία μιας στάσης δεν αναζητεί στοιχεία οικονομικής επάρκειας του νομικού προσώπου ή του επενδυτικού σχήματος**, καθώς πιστοποιείται, αυταποδείκτως, η επάρκεια του φορέα / εργοδότη από την ανάληψη μεγάλης κλίμακας έργου (στρατηγική επένδυση ή δημόσιο έργο ν. 4412/2016 ή έργο ιδιαίτερης σημασίας για λόγους οικονομικούς, κοινωνικούς ή εθνικούς).

Η υπηρεσία μιας στάσης εκδίδει την έγκριση απασχόλησης, η οποία διαβιβάζεται στην κατά περίπτωση αρμόδια έμμισθη ελληνική προξενική αρχή, η οποία οφείλει να χορηγήσει (κατά προτεραιότητα) στον π.τ.χ. **ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου διάρκειας έως ενενήντα ημέρων (και όχι εθνική θεώρηση εισόδου)**, ενώ στην περίπτωση που ο εργαζόμενος απαλλάσσεται της υποχρέωσης ομοιόμορφης θεώρησης εισόδου, **εισέρχεται μετά την έκδοση της έγκρισης απασχόλησης**. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει άμεσα, μετά την είσοδο στη χώρα, δυνάμει της έγκρισης απασχόλησης, να υποβάλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής τύπου «Ε.4», ώστε να λάβει τη βεβαίωση της περ. β) της παρ. 8 του άρθρου 10 και να έχει τη δυνατότητα έναρξης της απασχόλησής του άμεσα και

ζ) η επέκταση των κυρώσεων που επιβάλλονται στους εργοδότες που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις μετάκλησης στον τομέα της εποχιακής εργασίας (παράγραφοι 9, 10 και 11 του άρθρου 23 του ν. 5038/2023) **και στους εργοδότες που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις τους στην εξαρτημένη εργασία**. Η εν λόγω επέκταση της εφαρμογής των κυρώσεων και στην εξαρτημένη εργασία («Ε.1» και «Ε.4») αφορά **τον άμεσο εργοδότη** (σε όλες τις περιπτώσεις εργοδοτών μετάκλησης), **καθώς και τον άμεσο και έμμεσο εργοδότη**, στην περίπτωση της συμμετοχής της ΕΠΑ στη διαδικασία της μετάκλησης για εργασία.

Ειδικότερα, οι κυρώσεις που εφαρμόζονται, πλέον και στους εργοδότες εξαρτημένης εργασίας, είναι οι εξής:

ι) (παρ. 9, αρ. 23, ν. 5038/2023) ο αποκλεισμός εργοδοτών από τη διαδικασία της μετάκλησης για εξαρτημένη εργασία για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από **την ημερομηνία διαπίστωσης από τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης παραβίασης**, η οποία αφορά στη διαπίστωση ότι ο εργοδότης έχει παραβιάσει τις υποχρεώσεις του έναντι προηγουμένως μετακαλούμενων πολιτών τρίτων χωρών.

Στην περίπτωση αυτή, η παραβίαση του εργοδότη δεν οδηγεί σε απώλεια του δικαιώματος απασχόλησης του πολίτη τρίτης χώρας, αφού ο εργαζόμενος, αφού διαπιστωθεί η παραβίαση, έχει τη δυνατότητα αλλαγής εργοδότη, γνωστοποιώντας την αλλαγή αυτή στην υπηρεσία μίας στάσης.

Ωστόσο, υπογραμμίζεται ότι ο εργαζόμενος δεν έχει τη δυνατότητα να μεταβάλει το είδος της απασχόλησης (π.χ. εξαρτημένη), καθώς και τον τομέα της απασχόλησής του.

Η πρόβλεψη της παραγράφου 9, σύμφωνα με τη οποία «αν ο εργοδότης έχει παραβεί τις υποχρεώσεις του κατά τα ανωτέρω, η αρμόδια υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης ανακαλεί τη σχετική πράξη έγκρισης και ενημερώνει άμεσα την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή για τις ενέργειές της», εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι ο εργοδότης έχει προβεί σε διαπιστωμένη παραβίαση των όρων απασχόλησης κατά την πραγματοποίηση προηγούμενης μετάκλησης. Τυχόν νέες εγκρίσεις για μετάκληση εργαζομένων από αυτό τον εργοδότη ανακαλούνται ή απορρίπτονται (εάν δεν έχουν εγκριθεί) και η αρμόδια ελληνική προξενική αρχή ενημερώνεται, ώστε να μην χορηγήσει τις αντίστοιχες εθνικές θεωρήσεις εισόδου.

Η διαπίστωση της παραβίασης από πλευράς του εργοδότη πιστοποιείται από σχετικό έγγραφο της Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας, όπου αναφέρονται στοιχεία της παραβίασης (αναφερόμενο εργοδότη, αναφερόμενο π.τ.χ.), ώστε η υπηρεσία μιας στάσης να έχει τη δυνατότητα ελέγχου και διαπίστωσης ότι η παραβίαση αυτή αφορά σε μετακαλούμενο, πολίτη τρίτης χώρας,

ii) (παρ. 10, αρ. 23, ν. 5038/2023) η καταβολή αποζημίωσης από πλευράς του εργοδότη στον μετακαλούμενο, πολίτη τρίτης χώρας για εξαρτημένη εργασία, σε περίπτωση που εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 81 έως και 85 του ν. 4052/2012, καθώς και η καταβολή όλων των εκκρεμών υποχρεώσεων του έναντι του εργαζομένου, ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας) και

iii) (παρ. 11, αρ. 23, ν. 5038/2023) η επέκταση των κυρώσεων σε τυχόν υπεργολάβους, οι οποίοι απασχολούν πολίτες τρίτων χωρών για εξαρτημένη εργασία κατ' αναλογία με τις αντίστοιχες κυρώσεις, οι οποίες εφαρμόζονται για την εποχική εργασία, ρυθμίσεις που ομοίως άπτονται των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας).

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι, η βασική αρμοδιότητα των υπηρεσιών μιας στάσης και, δευτερευόντως, των προξενικών αρχών, αφορά στον αποκλεισμό των εργοδοτών, οι οποίοι παραβιάζουν (τεκμηριωμένα) την κατά τα ανωτέρω νομοθεσία από τη διαδικασία της μετάκλησης. Η διαπίστωση και επιβολή των κυρώσεων της εργατικής νομοθεσίας και της αντίστοιχης μεταναστευτικής νομοθεσίας συνιστά αρμοδιότητα των υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Προς τούτο, θα ακολουθήσει, συναφώς, και σχετική ενημέρωση από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

9) Αναμορφώνεται η διάρκεια ισχύος των αδειών διαμονής για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άδεια διαμονής «Ε.1» / άρθρο 34 ν. 5038/2023 και άρθρο 19 ν. 5275/2026) και για απασχόληση ειδικού σκοπού (άδεια διαμονής «Ε.3» / άρθρο 60 ν. 5038/2023 και άρθρο 20 ν. 5275/2026). Ειδικότερα:

α) ως προς την άδεια διαμονής «Ε.1» ισχύει ότι «Η ισχύς της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» είναι τριετούς διάρκειας και ανανεώνεται για τρία (3) έτη κάθε φορά. Εάν η σύμβαση εργασίας καλύπτει περίοδο μικρότερη από την προαναφερόμενη, η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» ισχύει τουλάχιστον για τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας, προσαυξημένη κατά τρεις (3) μήνες, αλλά όχι για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα τρία (3) έτη» (άρθρο 34, ν. 5038/2023, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), ενώ

β) ως προς τις άδειες διαμονής «Ε.3» ισχύει ότι «*Η ισχύς της άδειας διαμονής είναι τριετής, η οποία ανανεώνεται ανά τριετία, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι εξακολουθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους*» (αρ. 60, ν. 5038/2023, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), **ανεξαρτήτως της διάρκειας ισχύος του αρχικού (ελάχιστα απαιτούμενου) συμβολαίου/ σύμβασης εργασίας που υποβάλλεται.**

Συναφώς, σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις μεταβατικές ρυθμίσεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 45 του ν. 5275/2026, οι αιτήσεις για τις άδειες διαμονής «Ε.1.» και «Ε.3», οι οποίες είχαν υποβληθεί και εκκρεμούσαν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 5275/2026 (αιτήσεις αρχικής χορήγησης ή ανανέωσης), **εξετάζονται, ως προς τη διάρκεια ισχύος της, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις.**

Επιπροσθέτως, διασαφηνίζεται και νομοθετικά πλέον (πλην του κανονιστικού πλαισίου που ήταν ήδη σαφές) ότι κατά τη διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης των μελών οικογένειας των κατόχων αδειας διαμονής ειδικού σκοπού (άδεια διαμονής κατηγορίας «Ε.3»), αφενός δεν εφαρμόζεται η περίοδος αναμονής των δύο ετών, αλλά τα μέλη οικογένειας δύνανται να συνοδεύουν εκ της πρώτης ημέρας, ακωλύτως, τον κάτοχο της άδειας διαμονής ειδικού σκοπού, αφετέρου ότι κατά την αδειοδότηση των μελών οικογένειας του κατόχου αδειας διαμονής ειδικού σκοπού δεν εξετάζονται εισοδηματικά κριτήρια, καθώς η φύση των εν λόγω αδειών διαμονής στελεχών διασφαλίζει πλήρως τις οικονομικές απαιτήσεις της Οδηγίας περί οικογενειακής επανένωσης.

10) Εισάγεται νέα κατηγορία εθνικής θεώρησης εισόδου (άρ. 22, ν. 5275/2026 και άρ. 72 Α, Ν. 5038/2023) διάρκειας δώδεκα (12) μηνών σε περιπτώσεις πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα στην Ελλάδα στο πλαίσιο σύμβασης με ημεδαπή εταιρεία με σκοπό **την κατασκευή και λειτουργία βιομηχανικών, τεχνολογικών, φαρμακευτικών ή άλλων υποδομών** (τίτλος διαμονής «Ζ.13»).

Η εν θέματι εθνική θεώρηση αφορά σε εργαζομένους από τρίτη χώρα, οι οποίοι, **θα αποσπαστούν στην Ελλάδα**, ως εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, **στο πλαίσιο σύμβασής της με ημεδαπή εταιρεία**, για την κατασκευή και την έναρξη λειτουργίας μονάδων παραγωγής στους τομείς της τεχνολογίας, του φαρμάκου και της βιομηχανίας.

Η διαδικασία αφορά στην υποστήριξη επένδυσης, η οποία είναι άνω των δέκα (10) εκατομμυρίων ευρώ, υφίσταται σύμβαση μεταξύ της εταιρείας εργοδότη στην τρίτη χώρα και της εταιρείας στην Ελλάδα, οι εργαζόμενοι απασχολούνται ήδη στην εταιρεία στην τρίτη χώρα (ανεξαρτήτως του χρόνου απασχόλησης στην εταιρεία στην τρίτη χώρα), ενώ παρέχεται η δυνατότητα στους εν λόγω εργαζομένους, πριν τη λήξη της εθνικής θεώρησης «Ζ.13», να κάνουν χρήση των διατάξεων του άρθρου 12 του ν. 5038/2023, ώστε να μεταβούν στην άδεια διαμονής «Ε.4», απασχολούμενοι, **είτε στον εργοδότη / εταιρεία στην Ελλάδα, είτε σε άλλο εργοδότη, εφόσον παρέχεται συναίνεση της ημεδαπής εταιρείας κατά τα ανωτέρω.**

Οι εν λόγω εργαζόμενοι εισέρχονται με την εθνική θεώρηση «Ζ.13» και έχουν τη δυνατότητα άμεσης έναρξης της απασχόλησής τους, δυνάμει της εθνικής θεώρησης εισόδου, ως αποσπασμένοι, ενώ η σύμβαση μεταξύ των δύο εταιρειών (ημεδαπής και εταιρείας στην τρίτη χώρα), μεταξύ άλλων, θα ρυθμίζει και τα ζητήματα που άπτονται **της ανάληψης των εξόδων διαμονής, πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος στην Ελλάδα κατά την εργασία τους στην ημεδαπή εταιρεία και των εξόδων επιστροφής τους στην τρίτη χώρα.** Τα ανωτέρω προβλέπονται με στόχο τη διασφάλιση των

δικαιωμάτων και της προστασίας των εργαζομένων με παράλληλη διευκόλυνση των επενδυτικών διαδικασιών στη χώρα μας.

Η εν θέματι κατηγορία εθνικής θεώρησης εκτιμάται ότι θα βοηθήσει σημαντικά την αναγκαιότητα διευκόλυνσης των διαδικασιών εισδοχής εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, το οποίο θα εργαστεί στην ταχεία ολοκλήρωση βιομηχανικών ή άλλων υποδομών για την τόνωση της παραγωγικότητας και της ανάπτυξης, ενώ το σύνολο αυτών των εργαζομένων αναμένεται να διαμορφώσει μια δεξαμενή που θα δίδει τη δυνατότητα αξιοποίησής της από πλευράς ελληνικών επιχειρήσεων - μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής και της έναρξης λειτουργίας των εν λόγω υποδομών / επενδύσεων.

Άλλωστε, η προσθήκη της απαίτησης της συναίνεσης της εταιρείας στην Ελλάδα για την ενδεχόμενη μετάβαση των εν λόγω εργαζομένων, κατά τη λήξη της διάρκειας ισχύος της δωδεκάμηνης εθνικής θεώρησης «Z.13», σε έτερο εργοδότη, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 12 για τη μετάβαση στην άδεια διαμονής «E.4», **διασφαλίζει την προτεραιότητα της ελληνικής εταιρείας για την αξιοποίηση αυτού του εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού,**

11) Εισάγεται σειρά νέων εθνικών θεωρήσεων, οι οποίες στοχεύουν στην προσέλκυση πολιτών τρίτων χωρών, υψηλών προσόντων, οι οποίοι θα έχουν τη δυνατότητα, είτε να συνεισφέρουν στην εκπαιδευτική διαδικασία στη χώρα μας (επισκέπτες καθηγητές), είτε να αναζητήσουν ευκαιρίες απασχόλησης υψηλών απαιτήσεων (tech visa, talent visa), ως εξής:

i) νέα εθνική θεώρηση εισόδου διάρκειας δώδεκα (12) μηνών (τίτλος διαμονής τύπου «Z.13A», «tech visa», αρ. 23, ν. 5275/2026 & άρ. 79 Α ν. 5038/2023) για πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα, ως εργαζόμενοι **αποκλειστικά σε επιχειρήσεις του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων** («Elevate Greece») του άρθρου 47 του ν. 4712/2020 (Α' 146).

Η εν λόγω ρύθμιση στοχεύει στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας των νεοφυών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, μέσω της δυνατότητας που τους παρέχει **να απασχολήσουν με εθνική θεώρηση εισόδου** πολίτες που πληρούν τα κριτήρια υψηλής ειδίκευσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (υψηλά εκπαιδευτικά και επαγγελματικά προσόντα και αντίστοιχο μισθολογικό κριτήριο), χωρίς την αναγκαιότητα έκδοσης άδειας διαμονής για τον πρώτο χρόνο απασχόλησής τους.

Παρέχεται η δυνατότητα στις νεοφυείς επιχειρήσεις να προσελκύσουν με ευελιξία έναν εργαζόμενο υψηλών προσόντων από το εξωτερικό (η ελληνική προξενική αρχή θα πρέπει να διαπιστώσει ότι ο εν λόγω πολίτης τρίτης πληροί τις προϋποθέσεις για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης – μισθολογικό κριτήριο και υψηλά επαγγελματικά προσόντα), ώστε αυτός να εργαστεί αποκλειστικά στην εν λόγω επιχείρηση για ένα έτος (12 μήνες η διάρκεια της θεώρησης «Z.13A») και, εφόσον η επιχείρηση επιθυμεί να συνεχίσει τη συνεργασία μαζί του, αυτός **θα έχει τη δυνατότητα να υποβάλει πριν τη λήξη της εθνικής θεώρησης εισόδου, αίτηση για την υπαγωγή του στον τίτλο διαμονής «E.1»** για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης στη νεοφυή επιχείρηση.

Ο ανωτέρω περιορισμός για την απασχόληση αποκλειστικά στη συγκεκριμένη επιχείρηση δύναται να αρθεί μόνο στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η εταιρεία παραβιάζει την εργασιακή νομοθεσία και ο πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος του τίτλου διαμονής «Z.13A», προσφεύγει καταγγέλλων στις αρμόδιες αρχές της Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας, οι οποίες διαπιστώνουν την παραβίαση (εφαρμόζονται οι αντίστοιχες δυνατότητες αλλαγής εργοδότη που προβλέπονται ανωτέρω).

Τα μέλη οικογένειας του ανωτέρω πολίτη τρίτης χώρας έχουν τη δυνατότητα να συνοδεύουν τον εργαζόμενο στην εταιρεία του εθνικού μητρώου νεοφυών επιχειρήσεων με αντίστοιχη εθνική θεώρηση δώδεκα μηνών, ως μέλη οικογένειας, και εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλει αίτημα για την άδεια διαμονής «Ε.1», τα μέλη της οικογένειάς του, αντίστοιχα, υποβάλλουν αίτημα χορήγησης άδειας διαμονής, ως μέλη οικογένειας του εργαζομένου υψηλής ειδίκευσης,

ii) νέα εθνική θεώρηση διάρκειας ισχύος έως δώδεκα (12) μήνες για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), Νομικά Πρόσωπα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Ν.Π.Π.Ε.) και Κολλέγια της χώρας, **ως επισκέπτες καθηγητές** (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.14», αρ. 23, ν. 5275/2026 & αρ. 79 Α ν. 5038/2023).

Η ρύθμιση καλύπτει ένα πολυετές νομικό κενό, καθώς, έως σήμερα, δεν ήταν δυνατή η εισδοχή των επισκεπτών καθηγητών παρά μόνο με ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου (ή με καθεστώς απαλλαγής ομοιόμορφης θεώρησης εισόδου) με δυνατότητα παράτασης, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, της διαμονής τους, σύμφωνα με το κεκτημένο *Schengen*, ώστε να συμπληρωθεί, ακωλύτως, το ακαδημαϊκό εξάμηνο, διαδικασία, η οποία αφενός αποτελούσε μη ορθή διαχείριση αυτών των περιπτώσεων προσωρινής μετανάστευσης πολιτών τρίτων χωρών για εκπαιδευτικούς λόγους, αφετέρου δεν διασφάλιζε τη δυνατότητα να διαμείνουν για ένα ακαδημαϊκό έτος στην Ελλάδα (δύο εξάμηνα).

Στο πλαίσιο της ευρύτερης στόχευσης για ενίσχυση της χώρας μας, ως εκπαιδευτικού κέντρου αριστείας και μάθησης, και υπό το φως των σχετικών παρεμβάσεων που έχουν γίνει στις διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης με τις πρόσφατες ρυθμίσεις του ν. 5275/2026 για τη μετανάστευση για εκπαιδευτικούς λόγους, η παρούσα ρύθμιση εισάγει μια ταχεία και ευέλικτη διαδικασία εισόδου και (προσωρινής) διαμονής, χωρίς την αναγκαιότητα έκδοσης άδειας διαμονής, αλλά μόνο με την κατοχή εθνικής θεώρησης εισόδου για την περίοδο που ο πολίτης τρίτης χώρας θα λειτουργεί, ως επισκέπτης καθηγητής στο εκπαιδευτικό ίδρυμα στην Ελλάδα και

iii) νέα εθνική θεώρηση διάρκειας ισχύος δώδεκα (12) μηνών για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι διαθέτουν υψηλά εκπαιδευτικά προσόντα και αιτούνται την εισδοχή **για αναζήτηση εργασίας ή επαγγελματικής δραστηριότητας** (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.15», άρθρο 25, ν. 5275/2026 και άρθρο 79 Γ, ν. 5038/2023).

Η ρύθμιση θεσπίζει το πλαίσιο προσωρινής διαμονής πολιτών τρίτων χωρών **με υψηλά εκπαιδευτικά προσόντα** (απόφοιτοι ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της αλλοδαπής και κάτοχοι μεταπτυχιακού, διδακτορικού ή μεταδιδακτορικού τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της αλλοδαπής που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις), το οποίο θα τους επιτρέψει να διαμείνουν στη χώρα και, **είτε να αναζητήσουν εργασία, είτε να αναζητήσουν ευκαιρίες επαγγελματικής δραστηριότητας.**

Στόχος είναι η διαμόρφωση ενός φιλικού πλαισίου για την προσέλκυση πολιτών τρίτων χωρών, υψηλών προσόντων, οι οποίοι θα συνεισφέρουν, τόσο στην οικονομία, όσο και στον πλουραλισμό της εκπαιδευτικής και εργασιακής διαδικασίας.

Η εν θέματι ρύθμιση αφορά σε πολίτες τρίτων χωρών, των οποίων τα εκπαιδευτικά προσόντα (πτυχίο, μεταπτυχιακό ή / και διδακτορικό δίπλωμα) **προέρχονται από ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, εγνωσμένου κύρους, τα οποία θα πληρούν τις προϋποθέσεις που θα καθοριστούν με**

την αντίστοιχη κοινή υπουργική απόφαση και τα οποία θα γνωστοποιούνται / επικαιροποιούνται, ετησίως, εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, στις αρμόδιες προξενικές μας αρχές, οι οποίες θα επεξεργάζονται τις σχετικές αιτήσεις για τις εθνικές θεωρήσεις της κατηγορίας «Ζ.15».

12) Εισάγεται σειρά βελτιωτικών ρυθμίσεων, αλλά και νέων διατάξεων για τη μετανάστευση για εκπαιδευτικούς λόγους, οι οποίες θα ενισχύσουν την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών για σπουδές και θα καταστήσουν το νέο πλαίσιο ανωτάτων σπουδών στη χώρα μας για πολίτες τρίτων χωρών ελκυστικό και ευέλικτο, παρέχοντας μεγάλη ποικιλία επιλογών και δυνατοτήτων.

Οι εν λόγω τροποποιήσεις στον Κώδικα Μετανάστευσης συνδυάζονται, αφενός με **την ευρύτερη επιλογή της χώρας μας για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών δημοσίων πανεπιστημίων με στόχο την προσέλκυση φοιτητών από τρίτες χώρες,** ώστε αυτά να καταστούν πυρήνες διάχυσης της γνώσης και της ελληνικής παιδείας σε τρίτες χώρες, αφετέρου με **το ειδικό νομικό πλαίσιο, το οποίο διέπει τα Κολέγια στην Ελλάδα** που παρέχουν, κατ' αποκλειστικότητα, σπουδές, βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (*franchising*) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, ή βάσει προγραμμάτων σπουδών, τα οποία οδηγούν σε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, εφόσον αυτά έχουν πιστοποίηση (*accreditation*) από διεθνείς οργανισμούς πιστοποίησης και το νέο, πρόσφατα θεσπισθέν, νομικό πλαίσιο για τα Νομικά Πρόσωπα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Ν.Ε.Π.Ε.).

Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις που αφορούν στη μετανάστευση για εκπαιδευτικούς λόγους σταχυολογούνται, ως εξής:

i) αναμόρφωση των ρυθμίσεων για την άδεια διαμονής για λόγους σπουδών (άρθρα 107 και 118, ν. 5038/2023 / άρθρα 30 και 31 ν. 5275/2026), με τρόπο ώστε:

- η άδεια διαμονής των σπουδαστών να εκδίδεται **υποχρεωτικά για όλη τη διάρκεια σπουδών με τις προβλεπόμενες προσαυξήσεις του χρόνου σπουδών και την υποχρέωση από πλευράς του σπουδαστή, ανά διετία, να παρέχει αναλυτική ενημέρωση για την πρόοδό του στις σπουδές του/της** (βεβαίωση εγγραφής και συμμετοχής στις εξετάσεις, πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας σπουδών ή λεπτομερή έκθεση προόδου από αρμόδιο όργανο, κατά περίπτωση).

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις μεταβατικές ρυθμίσεις των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 45 του ν. 5275/2026: «9. Οι αιτήσεις χορήγησης άδειας διαμονής για σπουδές (άδεια διαμονής τύπου «Η.1»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, εξετάζονται, ως προς τη διάρκεια ισχύος τους, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 107 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 30 του παρόντος» & «10. Οι αιτήσεις ανανέωσης αδειών διαμονής για σπουδές (άδεια διαμονής τύπου «Η.1»), για την πραγματοποίηση μεταπτυχιακών ή διδακτορικών σπουδών, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών των αιτούντων, οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 107 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 30 του παρόντος».

Σύμφωνα με τις εν λόγω μεταβατικές ρυθμίσεις, οι εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης ή ανανέωσης αδειών διαμονής για λόγους σπουδών («Η.1»), οι οποίες είχαν υποβληθεί πριν την έναρξη

εφαρμογής του ν. 5275/2026 και εκκρεμοών, εξετάζονται ως προς την διάρκειά τους σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις, ήτοι χορηγούνται για όλη τη διάρκεια των (υπολειπόμενων) σπουδών,

- το εκπαιδευτικό ίδρυμα να υποχρεούται **εντός δύο μηνών από την τυχόν διακοπή των σπουδών** εντός πολίτη τρίτης χώρας, σπουδαστή (σε οιοδήποτε κύκλο σπουδών), να ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης, ώστε να ανακαλείται η άδεια διαμονής.

Επισημαίνεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού **θα πρέπει να εφιστήσουν την προσοχή στις αρμόδιες υπηρεσίες των Α.Ε.Ι. της χώρας και των Ν.Π.Π.Ε.** (αφού σύμφωνα με τη σχετική πλέον νομοθεσία οι σπουδαστές / φοιτητές αμφοτέρων των κατηγοριών υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 107 του Κώδικα Μετανάστευσης), **ώστε να τηρούνται απαρέγκλιτα οι προθεσμίες ως προς την ενημέρωση για διακοπή των σπουδών, προκειμένου να ανακαλείται άμεσα η άδεια διαμονής.** Επίσης, σημειώνεται ότι οι εν λόγω πολίτες τρίτων χωρών με τη διακοπή των σπουδών τους παύουν να έχουν δικαίωμα νόμιμης διαμονής στη χώρα και **τυχόν καθυστέρηση ενημέρωσης από τις αρχές των ιδρυμάτων της διακοπής των σπουδών τους, διευκολύνει και παρατείνει τη διαμονή τους στη χώρα, χωρίς να έχουν το σχετικό δικαίωμα, εφαρμοζομένων των νομοθετικών προβλέψεων περί διευκόλυνσης παράνομης διαμονής τους (παρ. 5 άρθρου 24 ν. 5038/2023, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το αρ. 15 ν. 5275/2026),**

- να αποσαφηνίζεται, νομοθετικά, ότι ένας πολίτης τρίτης χώρας, σπουδαστής που ολοκληρώνει τις σπουδές του έχει τη δυνατότητα να τις συνεχίσει του στον επόμενο κύκλο σπουδών, **χωρίς να αναχωρήσει από την ελληνική επικράτεια και χωρίς να αιτηθεί νέα εθνική θεώρηση εισόδου για λόγους σπουδών.**

Η εν λόγω πρόβλεψη, όπως γνωρίζετε, ίσχυε και στο πλαίσιο των διατάξεων του ν. 4251/2014, συνέχισε να εφαρμόζεται, ως ορθή διοικητική πρακτική, και μετά την έναρξη εφαρμογής του ν. 5038/2023 και επανήλθε στο πλαίσιο των οικείων διατάξεων προς διασαφήνιση. Άλλωστε, στόχος είναι η προσέλκυση πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι ενδεχομένως να προχωρήσουν σε περισσότερους του ενός κύκλους σπουδών και θα συνιστούσε λανθασμένη διοικητική πρακτική η αναζήτηση νέας εθνικής θεώρησης εισόδου από τη στιγμή που ο σπουδαστής, απόφοιτος, είναι ήδη νόμιμα στη χώρα και πιστοποιεί τη συνέχιση των σπουδών του σε επόμενο κύκλο σπουδών και

- να αποσαφηνίζεται ότι το δικαίωμα της μερικής απασχόλησης των σπουδαστών **δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ώρες εβδομαδιαίως,** καθώς το δικαίωμα αυτό λειτουργεί επικουρικά προς τις απαιτήσεις φοίτησης του σπουδαστή. Επισημαίνεται ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση θεωρήθηκε επιβεβλημένη, καθώς έως σήμερα, δεδομένου του γεγονότος ότι σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία δεν υπάρχει εβδομαδιαίο όριο ωρών μερικής απασχόλησης, εμφιλοχωρούσε ο κίνδυνος ο σπουδαστής να εργάζεται, ουσιαστικά, με ωράριο πλήρους απασχόλησης με αποτέλεσμα, αφενός την καταστράτηγηση του πνεύματος της Οδηγίας που ουσιαστικά θεωρεί την απασχόληση του σπουδαστή συμπληρωματική προς τις σπουδές του/της, αφετέρου τη διευκόλυνση πρακτικών «υποκατάστασης» θέσεων εξαρτημένης εργασίας που μπορεί να απευθύνονταν και στο εγχώριο εργατικό δυναμικό με πολίτες τρίτων χωρών, φοιτητές με δικαίωμα μερικής απασχόλησης,

ii) επαναφορά της άδειας διαμονής σε σπουδαστές και ερευνητές για αναζήτηση εργασίας ή την επιχειρηματικότητα (άρθρο 119 ν. 5038/2023 / άρθρο 32 ν. 5275/2026 - άδεια διαμονής τύπου «Η.11»), ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στον πολίτη τρίτης χώρας μετά την ολοκλήρωση των σπουδών ή της έρευνας **να έχει τη δυνατότητα ακωλύτως και άνευ διοικητικών περιορισμών ή**

προσκομμάτων να αναζητήσει εργασία ή να διερευνήσει το ενδεχόμενο υπαγωγής σε άδειες επενδυτικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται ότι με την αντίστοιχη διάταξη, σε συνδυασμό με την παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 5038/2023, **διευρύνονται οι δυνατότητες που παρέχονται στον απόφοιτο ή στον ερευνητή, καθώς έχει πλέον τη δυνατότητα να υπαχθεί, είτε σε μια ευρεία γκάμα εργασιακών τίτλων διαμονής, εφόσον πληροί τις αντίστοιχες προϋποθέσεις («Ε.1», «Ε.3», «Ε.4»), είτε στην επενδυτική άδεια τύπου «Β.2» του ν. 5038/2023.**

Με γνώμονα τη βούληση για αξιοποίηση των αντίστοιχων αποφοίτων των Κολλεγίων με τις διατάξεις του ίδιου άρθρου (νέα παράγραφος 11) παρέχεται και σε αυτούς η δυνατότητα **να υπαχθούν στις ρυθμίσεις της άδειας διαμονής «Η.11»** με στόχο την - κατά το δυνατόν - κάλυψη μέρους των αναγκών της Ελληνικής αγοράς εργασίας από πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι ευρίσκονται ήδη στη χώρα και έχουν ενσωματωθεί στην εκπαιδευτική και κοινωνική πραγματικότητα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, τις οποίες άλλωστε προϋποτίθεται ότι θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς.

Η μη σαφής ρύθμιση για την εισαγωγή της άδειας διαμονής «Η.11» στις διατάξεις του ν. 5038/2023 είχε δημιουργήσει μια σειρά από ζητήματα σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 5038/2023. Προς τούτο και με στόχο τη διασφάλιση της νομιμότητας των πολιτών τρίτων χωρών, αποφοίτων ΑΕΙ ή αποφοίτων Κολλεγίων ή υποτρόφων συμμετεχόντων σε ειδικά προγράμματα ή των πολιτών τρίτων χωρών, ερευνητών, οι οποίοι ολοκληρώνουν επιτυχώς την έρευνά τους, έχουν εισαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 45 του ν. 5275/2026 μια σειρά από μεταβατικές ρυθμίσεις για την επίλυση των εν λόγω ζητημάτων. Ειδικότερα:

- σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 5275/2026: **«1. Οι αιτήσεις πολιτών τρίτων χωρών, κάτοχων αδειών διαμονής σε ισχύ για λόγους σπουδών (άδεια διαμονής τύπου «Η.1.») ή ως υποτρόφων συμμετεχόντων σε ειδικά προγράμματα (άδεια διαμονής τύπου «Η.7») σύμφωνα με τα άρθρα 106 και 130 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) αντιστοίχως ή των αντίστοιχων άρθρων του ν. 4251/2014 (Α' 80), οι οποίες υποβλήθηκαν μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους και έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, για τη χορήγηση άδειας διαμονής με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.1.») σύμφωνα με τα άρθρα 28 έως 51 του Κώδικα Μετανάστευσης ή για απασχόληση ειδικού σκοπού (άδεια διαμονής τύπου «Ε.3.») σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του ίδιου νόμου ή για την πραγματοποίηση στρατηγικών επενδύσεων (άδεια διαμονής τύπου «Β.1») σύμφωνα με το άρθρο 96 του ίδιου νόμου, εξετάζονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις. Αν κατά την εξέταση των αιτήσεων διαπιστωθεί ότι οι αιτούντες δεν πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, τότε οι εν λόγω αιτήσεις μετατρέπονται αυτοδίκαια σε αιτήσεις χορήγησης άδειας διαμονής πολίτη τρίτης χώρας, σπουδαστών ή ερευνητών που μετά την ολοκλήρωση των σπουδών ή της έρευνας παραμένουν για ένα (1) έτος στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την αναζήτηση εργασίας ή την επιχειρηματικότητα (άδεια διαμονής τύπου «Η.11»), σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' του Μέρους Στ' του Κώδικα Μετανάστευσης, η οποία χορηγείται από την εκάστοτε υπηρεσία υποβολής της αίτησης και έχει διάρκεια ενός (1) έτους από την ημερομηνία έκδοσής της»,**

- σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 45 του ν.5275/2026: **«2. Οι αιτήσεις πολιτών τρίτων χωρών, κάτοχων αδειών διαμονής για φοίτηση σε Κολλέγια σε ισχύ σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 128 του Κώδικα Μετανάστευσης (άδεια διαμονής τύπου «Η.5.»), οι οποίες υποβλήθηκαν μετά την επιτυχή**

ολοκλήρωση των σπουδών τους και έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, για τη χορήγηση άδειας διαμονής με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.1.») σύμφωνα με τα άρθρα 28 έως 51 του Κώδικα Μετανάστευσης ή για απασχόληση ειδικού σκοπού (άδεια διαμονής τύπου «Ε.3.») σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του ιδίου νόμου ή για την πραγματοποίηση στρατηγικών επενδύσεων (άδεια διαμονής τύπου «Β.1») σύμφωνα με το άρθρο 96 του ιδίου νόμου, εξετάζονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις. Αν κατά την εξέταση των αιτήσεων διαπιστωθεί ότι οι αιτούντες δεν πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, τότε οι εν λόγω αιτήσεις μετατρέπονται αυτοδίκαια σε αιτήσεις χορήγησης άδειας διαμονής πολίτη τρίτης χώρας, σπουδαστών ή ερευνητών που μετά την ολοκλήρωση των σπουδών ή της έρευνας παραμένουν για ένα (1) έτος στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την αναζήτηση εργασίας ή την επιχειρηματικότητα (άδεια διαμονής τύπου «Η.11»), σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' του Μέρους Στ' του Κώδικα Μετανάστευσης, **η οποία χορηγείται από την εκάστοτε υπηρεσία υποβολής της αίτησης και έχει διάρκεια ενός (1) έτους από την ημερομηνία έκδοσής της**» και

- σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 45 του ν.5275/2026: «11. Οι αιτήσεις πολιτών τρίτων χωρών, κατόχων αδειών διαμονής ερευνητή σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 110 του Κώδικα Μετανάστευσης (άδεια διαμονής τύπου «Η.3»), για τη χορήγηση άδειας διαμονής για εργασία ή ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της έρευνάς τους, εξετάζονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης. Εάν κατά την εξέταση του αιτήματος διαπιστωθεί ότι οι αιτούντες δεν πληρούν τις εν λόγω προϋποθέσεις, το εν λόγω αίτημα μετατρέπεται αυτοδίκαια σε αίτημα χορήγησης άδειας διαμονής κατηγορίας «Η.11», η οποία χορηγείται από την εκάστοτε υπηρεσία υποβολής της αίτησης και έχει διάρκεια ενός (1) έτους από την ημερομηνία έκδοσής της».

Σύμφωνα με τις ανωτέρω μεταβατικές ρυθμίσεις, **στις περιπτώσεις πολιτών τρίτων χωρών, (1) σπουδαστών ΑΕΙ, οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές τους, (2) ερευνητών, οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει την έρευνά τους, (3) σπουδαστών Κολλεγίων, οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές τους και (4) σπουδαστών – υποτρόφων, οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές τους**, οι οποίοι υπέβαλαν αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής, στο πλαίσιο διαδικασίας αλλαγής σκοπού, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του ν. 5038/2023 και του άρθρου 119 του ν. 5038/2023 για χορήγηση άδειας διαμονής για εργασία ή για επιχειρηματική δραστηριότητα, **ακολουθείται από πλευράς των υπηρεσιών μιας στάσης η εξής πρακτική:**

- εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης μίας εκ των αδειών διαμονής που προβλέπει η αναθεωρημένη ρύθμιση του άρθρου 119 του ν. 5038/2023, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 5275/2026 (οι προβλεπόμενοι πλέον τίτλοι διαμονής είναι οι άδειες διαμονής τύπου «Ε.1», «Ε.3», «Ε.4» ή «Β.2»), **η αρμόδια υπηρεσία μιας στάσης εκδίδει την αντίστοιχη άδεια διαμονής με ημερομηνία έναρξης ισχύος την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης της άδειας διαμονής (ανεξαρτήτως του εάν αυτή αφορούσε σε διαφορετικό τίτλο διαμονής σε σχέση με αυτόν που τελικά λαμβάνει ο πολίτης τρίτης χώρας) ή**

- εάν ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης μίας εκ των αδειών διαμονής που προβλέπει η αναθεωρημένη ρύθμιση του άρθρου 119 του ν. 5038/2023, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 5275/2026 (οι προβλεπόμενοι πλέον τίτλοι διαμονής είναι οι άδειες διαμονής τύπου «Ε.1», «Ε.3», «Ε.4» ή «Β.2»), η αρμόδια υπηρεσία μιας στάσης **θα μετατρέπει το αίτημα αδειοδότησης, αυτοδίκαια, σε αίτημα χορήγησης άδειας διαμονής κατηγορίας «Η.11».**

Για λόγους διασφάλισης της αρχής της συνέχειας της νομιμότητας διαμονής μεταξύ της περιόδου νόμιμης διαμονής του σπουδαστή (σε ΑΕΙ, σε Κολλέγιο ή ως υπότροφος) ή του ερευνητή και της περιόδου αναζήτησης εργασίας ή επιχειρηματικής δραστηριότητας (άδεια διαμονής τύπου «Η.11»), αλλά και διευκόλυνσης της προσαρμογής του ΟΠΣ Μετανάστευση στις ειδικές απαιτήσεις των μεταβατικών διατάξεων, η άδεια διαμονής «Η.11», η οποία θα χορηγείται στους ανωτέρω π.τ.χ., θα έχει έναρξη ισχύος την επομένη της λήξης της αντίστοιχης άδειας σπουδαστή ή ερευνητή και θα εκτείνεται για ένα έτος (12 μήνες) από την ημερομηνία έκδοσής της,

iii) αναμόρφωση των διατάξεων που αφορούν στις σπουδές σε Κολλέγια της χώρας, καθώς και στις σπουδές στο πλαίσιο επαγγελματικής κατάρτισης (άρθρο 128, ν. 5038/2023 / άρθρο 33, ν. 5275/2026), ιδίως ως προς τα ακόλουθα:

α) τη διάκριση των τίτλων διαμονής του άρθρου που αφορά στην επαγγελματική κατάρτιση σε **άδεια διαμονής σπουδαστών σε Κολλέγια** (άδεια διαμονής «Η.5.2») και σε **άδεια διαμονής για επαγγελματική κατάρτιση** (άδεια διαμονής «Η.5.1»).

Η διάκριση αυτή θεωρήθηκε αναγκαία, καθώς θα πρέπει να διαφοροποιηθούν οι σπουδαστές των Κολλεγίων από τους σπουδαστές σε εκπαιδευτικούς φορείς που υπάγονται στην έννοια της κατάρτισης, ιδίως σε σχέση με τα δικαιώματα των σπουδαστών Κολλεγίων, οι οποίοι στην ουσία εξομοιώνονται με αυτούς των Α.Ε.Ι. και των Ν.Π.Π.Ε. (δικαίωμα μερικής απασχόλησης, δυνατότητα πρόσβασης στην άδεια διαμονής τύπου «Η.11», δυνατότητα εφαρμογής ταχείας διαδικασία αδειοδότησης),

β) την εισαγωγή ρύθμισης σύμφωνα με την οποία οι άδειες διαμονής σπουδαστών σε Κολλέγια και σπουδαστών σε φορείς επαγγελματικής κατάρτισης, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, **έχουν πλέον διάρκεια ισχύος αντίστοιχη με την ανώτατη προβλεπόμενη διάρκεια φοίτησης του συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών.**

Επισημαίνεται σε σχέση με την ανωτέρω ρύθμιση ως προς τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής των κατηγοριών «Η.5.1» και «Η.5.2» ότι σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 45 του ν. 5275/2026: *«12. Οι αιτήσεις χορήγησης άδειας διαμονής για σπουδές σε Κολλέγια (άδεια διαμονής τύπου «Η.5») ή για επαγγελματική κατάρτιση (άδεια διαμονής τύπου «Η.5»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, εξετάζονται, ως προς τη διάρκεια ισχύος τους, σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 128 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 33 του παρόντος».*

Ως εκ τούτου, τυχόν εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης (ή ανανέωσης) τίτλων διαμονής για σπουδές σε Κολλέγια (άδεια διαμονής τύπου «Η.5») ή για σπουδές στο πλαίσιο επαγγελματικής κατάρτισης (άδεια διαμονής τύπου «Η.5»), οι οποίες είχαν υποβληθεί πριν τη δημοσίευση και την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026, εξετάζονται, ως προς τη διάρκεια ισχύος της χορηγούμενης άδειας διαμονής, υπό το πρίσμα της νέας ρύθμισης της παραγράφου 3 του άρθρου 128 του ν. 5038/2023, σύμφωνα με την οποία «3. Η άδεια διαμονής για επαγγελματική κατάρτιση και φοίτηση σε Κολλέγια (άδεια διαμονής τύπου «Η.5.1» και «Η.5.2», αντίστοιχα), η οποία χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, **έχει διάρκεια ισχύος ισόχρονη με την αντίστοιχη ανώτατη διάρκεια φοίτησης του συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών**»,

γ) τη θεσμοθέτηση υποχρέωσης του ιδρύματος να ενημερώνει, αμελλητί, για την εξέλιξη των σπουδών του πολίτη τρίτης χώρας, συμπεριλαμβανομένης και της τυχόν διακοπής των σπουδών του, ώστε στην περίπτωση διακοπής τους η αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης να προχωρήσει στην ανάκληση της χορηγηθείσας άδειας διαμονής.

Επισημαίνεται, κατ' αναλογία προς την υποχρέωση των Α.Ε.Ι. και των Ν.Π.Π.Ε, ότι οι **αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού θα πρέπει να εφιστήσουν την προσοχή στις αρμόδιες υπηρεσίες των Κολλεγίων της χώρας και των φορέων επαγγελματικής κατάρτισης, ώστε να τηρούνται απαρέγκλιτα οι υποχρεώσεις ενημέρωσης για την διακοπή των σπουδών και να ανακαλείται άμεσα η άδεια διαμονής σε περίπτωση διακοπής των σπουδών.** Μάλιστα, ενώ η αντίστοιχη διάταξη για τα Α.Ε.Ι. και τα Ν.Π.Π.Ε. παρέχει δυνατότητα γνωστοποίησης εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη διακοπή της φοίτησης, **στην περίπτωση των Κολλεγίων και των φορέων παροχής επαγγελματικής κατάρτισης, η υποχρέωση ενημέρωσης είναι άμεση («αμελλητί»).** Σημειώνεται, επίσης, ότι οι εν λόγω πολίτες τρίτων χωρών με τη διακοπή των σπουδών τους παύουν να έχουν δικαίωμα νόμιμης διαμονής στη χώρα και τυχόν καθυστέρηση ενημέρωσης από τις αρχές των ιδρυμάτων της διακοπής των σπουδών τους, διευκολύνει και παρατείνει τη διαμονή τους στη χώρα, χωρίς να έχουν το σχετικό δικαίωμα, εφαρμοζομένων των νομοθετικών προβλέψεων περί διευκόλυνσης παράνομης διαμονής τους (παρ. 5 άρθρου 24 ν. 5038/2023, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το αρ. 15 ν. 5275/2026),

δ) τη δυνατότητα αξιοποίησης από τα Κολλέγια των ρυθμίσεων ταχείας διαδικασίας εισδοχής και αδειοδότησης, κατ' αναλογία με την αντίστοιχη ρύθμιση που ισχύει ήδη για τα ΑΕΙ και τα Ν.Ε.Π.Ε. της χώρας.

Η εν λόγω πρόβλεψη συνιστά δυνατότητα που παρέχεται στο ΥΜΑ, σε συνεργασία με την αντίστοιχη υπηρεσία της Α.Δ. της χώρας, μετά από αξιολόγηση του αιτήματος του αρμοδίου εκπαιδευτικού ιδρύματος για τη θέσπιση ταχείας διαδικασίας εισδοχής.

Σημειώνεται ότι εξετάζεται το ενδεχόμενο να υπάρξει, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες μίας στάσης των Α.Δ. της χώρας, ειδική αντιμετώπιση των αδειών διαμονής για εκπαιδευτικούς λόγους, ώστε αυτές να εκδίδονται το ταχύτερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση, μετά την ολοκλήρωση του σχετικού σχεδιασμού, εντός των απαιτούμενων από την Οδηγία για τις σπουδές ενδεικτικών προθεσμιών, καθώς η σχετική υποχρέωση εδράζεται στο ενωσιακό δίκαιο και

ε) την εξίσωση των σπουδαστών των Κολλεγίων με τους φοιτητές των Α.Ε.Ι. και των Ν.Ε.Π.Ε. της χώρας ως προς την πρόσβαση στο δικαίωμα της μερικής απασχόλησης, ήτοι έως είκοσι (20) ώρες εβδομαδιαίως, καθώς και η δυνατότητα υπαγωγής των αποφοίτων των Κολλεγίων στις διατάξεις του άρθρου 119 του ν. 5038/2023 (δυνατότητα πρόσβασης στην άδεια διαμονής τύπου «Η.11») (βλ. ανωτέρω σχετικές πληροφορίες),

iv) εξίσωση των υποτρόφων – φοιτητών που συμμετέχουν σε ειδικά προγράμματα (άρθρο 130 ν. 5038/2023 / άρθρου 34 ν. 5275/2026 / άδεια διαμονής τύπου «Η.7»), **ως προς τα δικαιώματα πρόσβασης στην αγορά εργασίας με τους φοιτητές των Α.Ε.Ι., των Ν.Ε.Π.Ε. και των Κολλεγίων,** ήτοι με το δικαίωμα εργασίας με καθεστώς μερικής απασχόλησης, εκτός του ωραρίου των σπουδών, με τον αριθμό των ωρών εργασίας μερικής απασχόλησης να μην υπερβαίνει, σε κάθε περίπτωση, τις είκοσι (20) ώρες εβδομαδιαίως.

Η εν λόγω ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, καθώς, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι οι φοιτητές της κατηγορίας αυτής λαμβάνουν χρηματοδότηση για την πραγματοποίηση των σπουδών τους (υποτροφία), είναι ουσιαστικά φοιτητές Α.Ε.Ι. και, ως εκ τούτου, εφαρμόζονται οι διατάξεις της Οδηγίας, ιδίως σε σχέση με τα δικαιώματα (μερική απασχόληση).

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ.13 του άρθρου 45 του ν. 5275/2026 «Οι αιτήσεις χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής υποτρόφων (άδεια διαμονής τύπου «Η.7»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, εξετάζονται, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 130 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 34 του παρόντος». Κατά συνέπεια, οι άδειες διαμονής σπουδαστών – υποτρόφων, οι οποίες είχαν υποβληθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026 και εκκρεμούν, χορηγούνται με την αντίστοιχη παροχή δικαιώματος μερικής απασχόλησης κατά τα ανωτέρω και

ν) θεσμοθέτηση εθνικής θεώρησης διάρκειας έως εννέα (9) μήνες (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.16»), (άρθρο 79Δ ν. 5038/2023 και άρθρο 26 ν. 5275/2026), σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι **είναι σπουδαστές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής**, τα οποία έχουν συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με Κολλέγια στην Ελλάδα, με στόχο την παρακολούθηση των μαθημάτων και την πρακτική άσκηση στην Ελλάδα.

Η ρύθμιση παρέχει τη δυνατότητα σε φοιτητές της αλλοδαπής να εισέλθουν στη χώρα, να παρακολουθήσουν μαθήματα στο ανωτέρω εκπαιδευτικό ίδρυμα (Κολλέγιο), αλλά και να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση συναφή με τις σπουδές τους σε συνεργασία με το εκπαιδευτικό ίδρυμα στην Ελλάδα. Σημειώνεται προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ότι οι ως άνω φοιτητές των αλλοδαπών πανεπιστημίων θα διαμείνουν στην Ελλάδα, δυνάμει αντίστοιχης εθνικής θεώρησης εισόδου, η οποία όμως θα τους παρέχει το δικαίωμα, εκτός της παρακολούθησης μαθημάτων, και της πραγματοποίησης, συναφούς με τις σπουδές τους, πρακτικής άσκησης σε συνεργασία και υπό το συντονισμό του εκπαιδευτικού ιδρύματος στην Ελλάδα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης να συμφωνηθεί η συμπερίληψη στην εθνική θεώρηση σχετικής αναφοράς περί του δικαιώματος πρακτικής άσκησης.

Υπογραμμίζεται ότι είναι δυνατή η χορήγηση της ανωτέρω εθνικής θεώρησης και στην περίπτωση μη ύπαρξης διμερούς συμφωνίας των δύο ιδρυμάτων, εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας γίνει δεκτός στο Κολλέγιο στην Ελλάδα για την παρακολούθηση μαθημάτων και την άσκηση πρακτικής άσκησης, η οποία είναι συναφής με τις σπουδές του.

13) Αναμορφώνονται οι ρυθμίσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής στα μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη, τα οποία είναι πολίτες τρίτων χωρών, ως ακολούθως:

- επαναφέρεται η πρόβλεψη για τη χορήγηση Δελτίου Μόνιμης Διαμονής στα μέλη της οικογένειας Έλληνα πολίτη, οι οποίοι είναι πολίτες τρίτων χωρών με αντίστοιχη κατάργηση της δεκαετούς άδειας διαμονής για αυτές τις περιπτώσεις, με παράλληλη ειδική μνεία στους λόγους δημόσιας τάξης / ασφάλειας και στην ειδική αξιολόγηση αυτών κατά την εξέταση του αιτήματος χορήγησης του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής (άρθρο 93Α, ν. 5038/2023 / άρθρο 28 ν. 5275/2026) και

- εισάγεται Δελτίο Προσωποπαγούς Δικαιώματος Διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, μελών οικογένειας Έλληνα, που έχουν θεμελιώσει το αντίστοιχο προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 10 και 11 του άρθρου 93 ν. 5038/2023 (άρθρο 27 ν. 5275/2026).

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις εξισώνουν τα δικαιώματα των μελών οικογένειας Έλληνα πολίτη με αυτά των μελών οικογένειας του πολίτη της ΕΕ που διαμένουν στην Ελλάδα δυνάμει της Οδηγίας 2004/38/ΕΚ και διαμορφώνουν ένα ευέλικτο και, συνάμα, προστατευτικό πλαίσιο διαμονής των μελών οικογένειας του Έλληνα πολίτη, οι οποίοι είναι πολίτες τρίτων χωρών, ιδίως μέσω της θέσπισης του Δελτίου Προσωποπαγούς Δικαιώματος Διαμονής, αλλά και της επαναφοράς του Δελτίου Μόνιμης Διαμονής.

Ως προς τη μεταβατική αντιμετώπιση των εκκρεμών αιτήσεων που αφορούν στις διάφορες περιπτώσεις των μελών οικογένειας Έλληνα πολίτη, επισημαίνονται οι ακόλουθες περιπτώσεις που έχουν διαμορφωθεί στο άρθρο 45 του ν. 5275/2026:

- παρ. 6, άρθρου 45, ν. 5275/2026: «6. Οι αιτήσεις πολιτών τρίτων χωρών μελών οικογένειας Έλληνα για χορήγηση άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας (άδεια διαμονής τύπου «Μ.2»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 93Α του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 28 του παρόντος», ήτοι: οι αιτήσεις για την χορήγηση άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας μελών οικογένειας Έλληνα πολίτη, οι οποίες ήταν εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026 εξετάζονται υπό το πρίσμα του νέου άρθρου 93 Α του ν. 5038/2023 και χορηγείται σε αυτούς, εφόσον πληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις, Δελτίο Μόνιμης Διαμονής, άλλως (εάν δεν πληρούν τις προϋποθέσεις) ανανεώνουν εκ νέου για Δελτίο Διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 93,

- παρ. 7, άρθρου 45, ν. 5275/2026: «7. Οι αιτήσεις χορήγησης ή ανανέωσης δελτίων διαμονής σε μέλη οικογένειας Έλληνα (άδεια διαμονής τύπου «Ο.3»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 93 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 27 του παρόντος» και

- παρ. 8, άρθρου 45, ν. 5275/2026: «8. Οι αιτήσεις χορήγησης δελτίου προσωποπαγούς δικαιώματος διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Ο.3») σε πολίτες τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα, οι οποίες έχουν υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 90 του Κώδικα Μετανάστευσης έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και εκκρεμούν, εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 93 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 27 του παρόντος», ήτοι αιτήσεις πολιτών τρίτων χωρών για την χορήγηση άδειας διαμονής, λόγω προσωποπαγούς δικαιώματος, οι οποίες εκκρεμούσαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026, αυτές εξετάζονται υπό το πρίσμα των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 93 του ν. 5038/2023, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του ν. 5275/2026, και χορηγείται Δελτίο Προσωποπαγούς Δικαιώματος Διαμονής,

14) Εισάγονται νέες ρυθμίσεις και τροποποιούνται υφιστάμενες αναφορικά με τις άδειες διαμονής για ανθρωπιστικού λόγου με γνώμονα την απλοποίηση των σχετικών διαδικασιών αδειοδότησης, αλλά και την κάλυψη πραγματικών αναγκών / περιπτώσεων πολιτών τρίτων χωρών (άρθρο 134 ν. 5038/2023 / άρθρο 35 ν. 5275/2026), οι οποίες εστιάζονται στα ακόλουθα:

i) μεταφορά της αρμοδιότητας έκδοσης των αδειών διαμονής για λόγους υγείας στις υπηρεσίες μιας στάσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας από την υπηρεσία μίας στάσης του Υπουργείου

Μετανάστευσης και Ασύλου με παράλληλη αύξηση της διάρκειας ισχύος των αντιστοιχών αδειών διαμονής από ένα (1) σε τρία (3) έτη, με στόχο τη διασφάλιση της εξυπηρέτησης των πολιτών τρίτων χωρών, καθώς πλέον η ανανέωση θα γίνεται ανά τρία έτη, ενώ η διαδικασία θα αρχίζει και θα ολοκληρώνεται στην υπηρεσία μιας στάσης του τόπου κατοικίας του αιτούντος, χωρίς να απαιτείται η μετάβαση του π.τ.χ. στην Κεντρική Υπηρεσία του ΥΜΑ για τη χορήγηση των απαιτούμενων βιομετρικών δεδομένων και την επίδοση της άδειας διαμονής.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 45 του ν. 5275/2026: «14. Οι αιτήσεις χορήγησης ή ανανέωσης των αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους που αφορούν σε λόγους υγείας, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 134 του Κώδικα Μετανάστευσης (άδεια διαμονής τύπου «Α.4.»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος στην υπηρεσία μίας στάσης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και εκκρεμούν, εξετάζονται από την υπηρεσία στην οποία υποβλήθηκαν και επ' αυτών εκδίδονται άδειες διαμονής διάρκειας τριών (3) ετών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος».

Κατά συνέπεια η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου θα εξετάσει τις εκκρεμείς αιτήσεις, οι οποίες είχαν υποβληθεί έως και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 5275/2026, ενώ τυχόν μεταγενέστερες αιτήσεις που υπεβλήθησαν μέσω του ΟΠΣ Μετανάστευση στην υπηρεσία του ΥΜΑ θα διαβιβαστούν, μέσω του συστήματος, στην κατά τόπο αρμόδια υπηρεσία μιας στάσης του τόπου κατοικίας του πολίτη τρίτης χώρας, πάσχοντος από λόγους υγείας,

ii) εισαγωγή νέας κατηγορίας άδειας διαμονής, η οποία αφορά σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος της ηλικίας τους, διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και κατέχουν άδεια διαμονής σε ισχύ που δεν είναι δυνατό να ανανεωθεί για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα. Η εν θέματι άδεια διαμονής χορηγείται άδεια διαμονής, εφόσον: (1) δεν έχουν κατοχυρώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης από φορέα κοινωνικής ασφάλισης της Ελλάδας, λόγω μη συμπλήρωσης των απαιτούμενων ημερών ασφάλισης, (2) ο κύκλος των βιοτικών τους σχέσεων έχει αναπτυχθεί τουλάχιστον κατά τα τελευταία είκοσι (20) έτη αποκλειστικά στην Ελλάδα και (3) προσκομίζουν ιδιωτική ασφάλιση.

Η ρύθμιση αυτή στοχεύει στη διασφάλιση της οικογενειακής ενότητας των πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν επί πολλά έτη στη χώρα μας, εξασφαλίζοντας, παράλληλα, ότι η παρουσία τους στη χώρα **δεν θα επιβαρύνει το ασφαλιστικό και προνοιακό σύστημα της χώρας**, αφού κατά την υποβολή του αιτήματος αδειοδότησης θα απαιτείται η προσκόμιση ιδιωτικής (και μόνο) ασφάλισης ασθένειας σύμφωνα με τις διατάξεις της αντίστοιχης Υπουργικής Απόφασης που ρυθμίζει τα ζητήματα του ύψους των καλύψεων υγείας και

iii) εισαγωγή στην άδεια διαμονής «Α.5» της περίπτωσης των ανηλίκων φιλοξενούμενων σε εστίες ιεροσπουδαστών Σχολών Μαθητείας Υποψηφίων Κληρικών, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 158 του ν. 4823/2021 (Α' 136).

15) Εισάγονται βελτιωτικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ σχετικά με το καθεστώς που επί μακρόν διαμένοντος, ιδίως αναφορικά με **(1)** την ανάκληση ή απώλεια του καθεστώτος από πλευράς ενός πολίτη τρίτης χώρας, δικαιούχου διεθνούς προστασίας (άρθρο 148 ν. 5038/2023 / άρθρο 36, ν. 5275/2026), καθώς και **(2) τη συμπλήρωση των τρόπων απόδειξης της επάρκειας της ελληνικής γλώσσας και των στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού για την απόκτηση του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος**, συμπεριλαμβάνοντας πλέον **(εναλλακτικώς)**

τους τίτλους αποφοίτησης των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας, τα οποία ακολουθούν ελληνικό πρόγραμμα στην Ελλάδα, τον τίτλο αποφοίτησης (πτυχίο) ή μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο από τμήματα Α.Ε.Ι. στην Ελλάδα, το πρόγραμμα των οποίων πραγματοποιείται, κατά κύριο λόγο, στην ελληνική γλώσσα, καθώς και στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα για δώδεκα (12) συναπτά έτη πριν από την υποβολή του αιτήματος για την υπαγωγή στον τίτλο διαμονής επί μακρόν («Μ.1»).

Η πρόβλεψη αυτή εκσυγχρονίζει και διευρύνει τους τρόπους απόδειξης της εκπλήρωσης του κριτηρίου έναρξης για την πρόσβαση στην άδεια διαμονής «Μ.1» με γνώμονα την - εν τοις πράγμασι - ενσωμάτωση στην άδεια διαμονής επί μακρόν περισσότερων πολιτών τρίτων χωρών, και ιδίως αυτών που έχουν αποκτήσει τίτλο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης από Α.Ε.Ι. της χώρας μας.

Σημειώνεται, επιπροσθέτως, η μεταβατική ρύθμιση της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 5275/2026, σύμφωνα με την οποία: «15. Οι αιτήσεις χορήγησης άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ.1»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο 145 του Κώδικα Μετανάστευσης και εκκρεμούν εξετάζονται, ως προς την πλήρωση των όρων ένταξης της περ. α) της παρ. 2 του εν λόγω άρθρου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 160 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 37 του παρόντος».

Κατά συνέπεια, στην περίπτωση κατά την οποία ένας πολίτης τρίτης χώρας δύναται να προσκομίσει σε εκκρεμή αίτηση για χορήγηση του καθεστώσ επί μακρόν διαμένοντος στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία πληροί ένα από τα νέα κριτήρια ένταξης, η αίτησή του γίνεται δεκτή και λαμβάνει το εν θέματι καθεστώς.

16) Αναμορφώνονται οι διατάξεις για την άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας (άρθρο 161 ν. 5038/2023 / άρθρο 38, ν. 5275/2026 / άδεια διαμονής τύπου «Μ.2»), ως προς τα ακόλουθα:

i) κατάργηση της υποκατηγορίας που αφορά στα μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη, καθώς επανεισήχθη η ρύθμιση για χορήγηση Δελτίου Μόνιμης Διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 93 Α με μεταβατική πρόβλεψη για τις εκκρεμείς αιτήσεις μελών οικογένεια Έλληνα, ώστε αυτές να εξεταστούν υπό το πρίσμα του άρθρου 93 Α (βλ. ανωτέρω μεταβατική παρ. 6, άρθρου 45, ν. 5275/2026),

ii) κατάργηση της υποκατηγορίας των ασυνόδευτων ανήλικων, οι οποίοι είχαν ολοκληρώσει επιτυχώς τρεις (3) τάξεις του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, σε συνδυασμό με την αντίστοιχη μεταβατική ρύθμιση για τις εκκρεμείς αιτήσεις, αλλά και για τις περιπτώσεις ασυνόδευτων ανήλικων που κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά είχαν ήδη ξεκινήσει την πρώτη τουλάχιστον εκ των τριών τάξεων του σχολείου. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις σχετικές μεταβατικές ρυθμίσεις:

- παρ. 16, άρθρου 45, ν. 5275/2026: «16. Οι αιτήσεις χορήγησης άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας (άδεια διαμονής τύπου «Μ.2»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 161 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως ισχύει έως τη δημοσίευση του παρόντος, από ενήλικους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που εισήλθαν στην Ελλάδα ως ασυνόδευτοι ανήλικοι και έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον τρεις (3) τάξεις δευτεροβάθμιας γενικής ή και επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα πριν από τη συμπλήρωση του εικοστού τρίτου (23ου) έτους της ηλικίας τους, και εκκρεμούν, εξετάζονται σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά την υποβολή της αίτησής τους». Σύμφωνα με την ρύθμιση αυτή, αιτήσεις

για τη χορήγηση άδειας διαμονής «Μ.2», οι οποίες είχαν υποβληθεί από ενήλικους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που εισήλθαν στην Ελλάδα ως ασυνόδετοι ανήλικοι και έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον τρεις (3) τάξεις δευτεροβάθμιας γενικής ή και επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα και εκκρεμούσαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026, εξετάζονται υπό το πρίσμα των ρυθμίσεων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία υποβολής τους και χορηγούνται κανονικά, εφόσον πληρούνται οι τότε ισχύουσες προϋποθέσεις και

- παρ. 20, άρθρου 45, ν. 5275/2026: «20. Πολίτες τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς, οι οποίοι εισήλθαν ως ασυνόδετοι ανήλικοι στην ελληνική επικράτεια και οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, φοιτούν σε τάξη δευτεροβάθμιας γενικής ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, δύνανται να υποβάλουν αίτηση χορήγησης άδειας διαμονής σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 161 του Κώδικα Μετανάστευσης όπως αυτή ισχύει έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεώς τους πληρούν τις προϋποθέσεις της στο σύνολό τους». Η ρύθμιση **επιτρέπει σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν εισέλθει ως ασυνόδετοι ανήλικοι στην ελληνική επικράτεια και κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026 φοιτούν σε τάξη δευτεροβάθμιας γενικής ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, να θεμελιώσουν το δικαίωμα πρόσβασης στην άδεια διαμονής «Μ.2», εφόσον ολοκληρώσουν τις απαιτούμενες τρεις τάξεις έως την ηλικία των 23 ετών.** Η ρύθμιση αναγνωρίζει την προσπάθεια των νέων ασυνόδετων ανήλικων που έχουν ξεκινήσει κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά, ώστε εφόσον ολοκληρώσουν επιτυχώς τις τρεις τάξεις να λάβουν το ευεργέτημα της διάταξης για την πρόσβαση στη δεκαετή άδεια διαμονής και

iii) αναμόρφωση της διάταξης για τη **μετάβαση των κατόχων της άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας** (περίπτωση α) της παρ. 1 του άρθρου 161 σε «Μ.1») **στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος**, καθώς πλέον αξιολογούνται, τόσο οι περίοδοι απουσίας του αιτούντος, πολίτη τρίτης χώρας, όσο και τα εισοδηματικά κριτήρια σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 144 του ν. 5038/2023. Κατά συνέπεια, δεν είναι πλέον δυνατή η **αυτοδίκαιη μετάβαση** στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, αλλά θα πρέπει ο αιτών κάτοχος της άδειας διαμονής «Μ.2» να αποδεικνύει ότι πληροί (πλην των απουσιών) και τα εισοδηματικά κριτήρια πρόσβασης σε αυτό.

Με στόχο τη **δίκαιη αντιμετώπιση των εκκρεμών αιτήσεων**, είτε μετάβασης στην άδεια διαμονής «Μ.2», είτε μετάβασης από την δεκαετή άδεια διαμονής στο «Μ.1», υιοθετήθηκαν οι εξής μεταβατικές ρυθμίσεις:

- παρ. 17, άρθρο 45, ν. 5275/2026: «17. Με την επιφύλαξη της παρ. 16, οι αιτήσεις χορήγησης άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας (άδεια διαμονής τύπου «Μ.2»), οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 161 του Κώδικα Μετανάστευσης και εκκρεμούν εξετάζονται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του εν λόγω άρθρου, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 38 του παρόντος»,

- παρ. 18, άρθρο 45, ν. 5275/2026: «18. Οι αιτήσεις ανανέωσης αδειών διαμονής δεκαετούς διάρκειας που είχαν χορηγηθεί σύμφωνα με τον ν. 4251/2014 και μετατροπής τους σε άδειες επί μακρόν διαμένοντος, εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 161 του Κώδικα Μετανάστευσης, όπως αυτό ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής τους» και

- παρ. 19, άρθρο 45, ν. 5275/2026: «19. Οι αιτήσεις ανανέωσης των αδειών διαμονής δεκαετούς διάρκειας, οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με την περ. β)

της παρ. 1 του άρθρου 161 του Κώδικα Μετανάστευσης και Εκκρεμοών, εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 7 του εν λόγω άρθρου, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 38 του παρόντος».

17) Συμπεριλαμβάνονται διορθωτικές ρυθμίσεις στις διατάξεις της μεταναστευτικής νομοθεσίας που αφορούν:

i) στην πρόβλεψη της δυνατότητας υποβολής εκπρόθεσμης αίτησης για την ανανέωση της άδειας διαμονής, έως και τρεις (3) μήνες μετά τη λήξη ισχύος της, με την επιβολή αντίστοιχων προστίμων ύψους εκατό (100) ευρώ για κάθε μήνα καθυστέρησης (αρ. 11, ν. 5038/2023, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 5275/2026),

ii) στην προσθήκη στην κατηγορία των αδειών διαμονής των ανταποκριτών ξένου τύπου **και των μελών της οικογένειάς τους** (άρθρο 163, ν. 5038/2023 / άρθρο 40 ν. 5275/2026),

iii) στη θεσμοθέτηση της διαδικασίας εκκαθάρισης και καταστροφής του προς ψηφιοποίηση αρχείου των υπηρεσιών μίας στάσης και της διαδικασίας αξιοποίησης των εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης στη μεταναστευτική διαδικασία (άρθρο 173 ν. 5038/2023 / άρθρο 41 ν. 5275/2026),

iv) στην ενσωμάτωση, για λόγους ενιαίας κωδικοποίησης των τίτλων διαμονής που χορηγούνται βάσει του ελληνικού δικαίου, των πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και των μελών των οικογενειών τους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις της Συμφωνίας Αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (άρθρο 162 Α, ν. 5038/2023 / άρθρο 39 ν. 5275/2026),

v) στη θεσμοθέτηση της Επιτροπής Συντονισμού της Μεταναστευτικής Πολιτικής και της Κοινωνικής Ένταξης και

vi) στην αναμόρφωση των ρυθμίσεων του άρθρου 3 του π.δ. 106/2007, ώστε εφεξής το σύνολο των μελών οικογένειας του πολίτη της ΕΕ, οι οποίοι είναι πολίτες τρίτης χώρας, να λαμβάνει πενταετές δελτίο διαμονής (άρθρο 3 π.δ. 106/2007 / άρθρο 53 ν.5275/2026).

18) Εισάγεται η **άδεια διαμονής δεύτερη ευκαιρίας**, η οποία χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Α.Δ. και αφορά σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι κατείχαν οριστικό τίτλο διαμονής ή δελτίο διαμονής για πέντε (5) έτη τουλάχιστον, δυνάμει του ν. 4251/2014 (Α' 80) ή του παρόντος Κώδικα, του οποίου η ισχύς έχει λήξει ή η έκδοση και επίδοσή του έχουν λάβει χώρα μετά τη λήξη του, **κατά το τελευταίο έτος πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, και αυτός δεν ανανεώθηκε ή ανακλήθηκε ή η αίτησή ανανέωσής του απορρίφθηκε.**

Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας διαμονής δεύτερης ευκαιρίας είναι οι εξής:

- οι π.τ.χ. κατείχαν οριστικό τίτλο διαμονής ή δελτίο διαμονής για πέντε (5) έτη τουλάχιστον, δυνάμει του ν. 4251/2014 (Α' 80) ή του Κώδικα Μετανάστευσης, του οποίου η ισχύς έχει λήξει ή η έκδοση και επίδοσή του έχουν λάβει χώρα μετά τη λήξη του, κατά το τελευταίο έτος πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026 και αυτός δεν ανανεώθηκε ή ανακλήθηκε ή η αίτησή ανανέωσής του απορρίφθηκε,

- οι π.τ.χ. εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα και δεν απουσίασαν για διάστημα που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες συνολικά, έως την ημερομηνία υποβολής της αίτησης,

- δεν συντρέχουν στο πρόσωπο των αιτούντων π.τ.χ λόγοι που τους καθιστούν επικίνδυνους για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, σύμφωνα με την περ. γ) του άρθρου 8 και δεν έχει επιβληθεί σε βάρος τους ή έχει αρθεί η κύρωση της παρ. 4 του άρθρου 20 και

- η αίτηση για την ανανέωση του τίτλου διαμονής τους **απορρίφθηκε, ως εκπρόθεσμη ή η αίτησή τους απορρίφθηκε ή ο οριστικός τίτλος ανακλήθηκε λόγω μη πλήρωσης των νομίμων προϋποθέσεων για την ανανέωσή του.**

Ως προς την εφαρμογή της εν λόγω ρύθμισης σημειώνονται τα εξής:

i) Η επιβολή των κυρώσεων της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 5038/2023 στοιχειοθετείται **μόνο μέσω της ύπαρξης απόρριψης της αρμόδιας υπηρεσίας μιας στάσης**, η οποία ρητά αναφέρει ότι επιβάλλει τον πενταετή αποκλεισμό, λόγω χρήσης πλαστών ή παραπλανητικών πληροφοριών για τη λήψη της άδειας διαμονής.

Στην περίπτωση επιβολής της κύρωσης της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 5038/2023, η οποία όμως εκ των υστέρων ακυρώνεται μέσω δικαστικής διαδικασίας, ο πολίτης τρίτης χώρας έχει τη δυνατότητα υπαγωγής στην ρύθμιση περί δεύτερης ευκαιρίας, εφόσον πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων.

ii) Η ρύθμιση επιτρέπει σε όλους τους π.τ.χ., οι οποίοι είχαν πέντε έτη νόμιμης διαμονής στη χώρα και εξέπεσαν της νομιμότητας (δεν ανανέωσαν ή το αίτημα ανανέωσης απορρίφθηκε) κατά το τελευταίο έτος πριν την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026, να υποβάλουν αίτημα για την υπαγωγή στην άδεια διαμονής της δεύτερης ευκαιρίας. **Η διάταξη δεν προσδιορίζει το χρόνο υποβολής της αίτησης, αρκεί η έκδοση ή / και η κοινοποίηση – επίδοση της απόφαση απόρριψης ή ανάκληση να έχει λάβει χώρα κατά το τελευταίο έτος πριν την έναρξη εφαρμογής του ν. 5275/2026.**

iii) Η περίοδος απουσίας των έξι μηνών εξετάζεται κατά την χρονική περίοδο μεταξύ της λήξης του προηγούμενου τίτλου διαμονής και της αίτησης για την υπαγωγή στην άδεια διαμονής δεύτερης ευκαιρίας, καθώς τυχόν απουσία κατά την περίοδο ισχύος της προηγούμενης άδειας διαμονής εντασσόταν στα δικαιώματα του πολίτη τρίτης χώρας, ως νομίμως διαμένοντος και

iv) Ως προς τα ζητήματα ασφάλισης, στην περίπτωση που οι εν λόγω πολίτες τρίτων χωρών δεν μπορούν να προσκομίσουν ενεργή ασφαλιστική ικανότητα, οφείλουν να υποβάλουν ασφάλιση ιδιωτικού ασφαλιστικού φορέα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Σημειώνεται ότι η κατηγορία της άδειας διαμονής δεύτερης ευκαιρίας θα είναι διαθέσιμη μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του ΟΠΣ Μετανάστευση εντός των επομένων ημερών, ώστε να ξεκινήσει η υποβολή των σχετικών αιτήσεων.

19) Οι διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 5275/2026 εισήγαγαν μια κατά παρέκκλιση διαδικασία για την ταχεία επεξεργασία και χορήγηση ανανεώσεων αδειών διαμονής, οι οποίες αφορούν σε εργασία και σε οικογενειακή επανένωση και οι οποίες εκκρεμούσαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 52: «1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που υπέβαλαν αίτηση για ανανέωση άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου, καθώς και για οικογενειακή επανένωση με τα μέλη της οικογένειάς τους, συμπεριλαμβανομένης και της αυτοτελούς άδειας διαμονής μελών οικογένειας, από το έτος 2022 και εντεύθεν, στους οποίους έχει χορηγηθεί βεβαίωση κατάθεσης αίτησης με πλήρη δικαιολογητικά (βεβαίωση τύπου Α') και οι οποίες εκκρεμούν

μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, και εφόσον δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους λόγοι που τους καθιστούν επικίνδυνους για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, σύμφωνα με την περ. γ) του άρθρου 8 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί των γενικών προϋποθέσεων δικαιώματος διαμονής, **εκδίδεται άδεια διαμονής δύο (2) ετών με ημερομηνία έναρξης ισχύος την ημερομηνία έκδοσης της άδειας διαμονής.** Ο χρόνος που έχει διανυθεί από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ανανέωσης του πρώτου εδαφίου έως και την έναρξη ισχύος της άδειας διαμονής του παρόντος, θεωρείται ως χρόνος νόμιμης διαμονής στη χώρα, χωρίς την ανάγκη έκδοσης διαπιστωτικής πράξης και προσμετράται για τη χορήγηση άδειας διαμονής κατηγορίας «Μ1» και «Μ.2» των άρθρων 144 και 161 του Κώδικα Μετανάστευσης, αντίστοιχα. 2. Οι άδειες διαμονής της παρ. 1 χορηγούνται κατά προτεραιότητα, ανεξαρτήτως ημεροχρονολογίας κατάθεσης της σχετικής αίτησης».

Οι περιπτώσεις που περιλαμβάνονται στην παρούσα ρύθμιση είναι οι εξής:

1^η περίπτωση: αιτήσεις ανανέωσης αδειών διαμονής για εργασία ή για λόγους οικογενειακής επανένωσης, **οι οποίες είναι εκκρεμείς και σε διαδικασία έκδοσης, ωστόσο έχει παρέλθει η ονομαστική ημερομηνία λήξης τους πριν την έναρξη εφαρμογής του άρθρου 52 του ν. 5275/2026.** Στην περίπτωση αυτή με γνώμονα τη διατήρηση της συνέχειας της νομιμότητας διαμονής, χωρίς να είναι αναγκαία η έκδοση διαπιστωτικής πράξης, η υπηρεσία μιας στάσης εκδίδει την άδεια διαμονής, η οποία θα ανατρέχει στη λήξη της προηγούμενης άδειας διαμονής και θα εκτείνεται για δύο έτη από την έκδοση της απόφασης χορήγησής της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 5275/2026.

Παράδειγμα: πολίτης τρίτης χώρας έχει υποβάλει την 1^η Ιανουαρίου 2023 αίτημα ανανέωσης της άδειας διαμονής για εργασία, το οποίο εξετάζεται από την υπηρεσία σήμερα. Η αίτηση για την ανανέωση της άδειας διαμονής αφορά σε τριετή άδεια και ως εκ τούτου, εφόσον σήμερα η διοίκηση θα εξέδιδε την άδεια διαμονής, αυτή θα εκδιδόταν ληγμένη (η ονομαστική λήξη της άδειας διαμονής είναι η 31^η Δεκεμβρίου 2025).

Η υπηρεσία μιας στάσης εκδίδει την άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 5275/2026, ως εξής: η άδεια διαμονής ανατρέχει στην ημερομηνία λήξης της προηγούμενης άδειας διαμονής και εκτείνεται για δύο έτη από την ημερομηνία της έκδοσης της απόφασης ανανέωσης («ξεχρέωμα» της απόφασης από τον τελικό υπογράφοντα της απόφασης ανανέωσης της άδειας διαμονής),

2^η περίπτωση: αιτήσεις ανανέωσης αδειών διαμονής για εργασία ή για λόγους οικογενειακής επανένωσης, **η ονομαστική διάρκεια των οποίων δεν έχει λήξει κατά την έναρξη εφαρμογής του άρθρου 52 του ν. 5275/2026, αλλά ο υπολειπόμενος χρόνος είναι μικρότερος των δύο ετών κατά την έκδοση της απόφασης χορήγησης της άδειας διαμονής του άρθρου 52 του ν. 5275/2026.** Στην περίπτωση αυτή με γνώμονα τη διατήρηση της συνέχειας της νομιμότητας διαμονής, χωρίς να είναι αναγκαία η έκδοση διαπιστωτικής πράξης, η υπηρεσία μιας στάσης εκδίδει την άδεια διαμονής, η οποία θα ανατρέχει στη λήξη της προηγούμενης άδειας διαμονής και θα εκτείνεται για το υπολειπόμενο διάστημα έως τη συμπλήρωση των δύο ετών από την έκδοση της απόφασης χορήγησής της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 5275/2026.

Παράδειγμα: πολίτης τρίτης χώρας έχει υποβάλει την 30^η Ιουνίου 2024 αίτημα ανανέωσης της άδειας διαμονής για εργασία, το οποίο εξετάζεται από την υπηρεσία σήμερα. Η αίτηση για την ανανέωση της άδειας διαμονής αφορά σε τριετή άδεια και, ως εκ τούτου, εφόσον σήμερα η διοίκηση θα εξέδιδε

πριν τη ψήφιση του ν. 5275/2026 την άδεια διαμονής, αυτή θα εκδιδόταν με ισχύ έως την 30^ή Ιουνίου 2027 (ονομαστική λήξη της άδειας διαμονής).

Η υπηρεσία μίας στάσης εκδίδει την άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 5275/2026, ως εξής: η άδεια διαμονής ανατρέχει στην ημερομηνία λήξης της προηγούμενης άδειας διαμονής και η ημερομηνία λήξης της αναπροσαρμόζεται, ως προς το υπολειπόμενο διάστημα ισχύος της, έως τη συμπλήρωση δύο ετών από την ημερομηνία της έκδοσης της απόφασης ανανέωσης («ξεχρέωμα» της απόφασης από τον τελικό υπογράφωντα της απόφασης ανανέωσης της άδειας διαμονής), ήτοι εάν η απόφαση εκδίδεται π.χ. την 30^ή Μαρτίου 2026, τότε η άδεια εκτείνεται έως την 30^ή Μαρτίου 2028 και

3^η περίπτωση: αιτήσεις ανανέωσης αδειών διαμονής για εργασία ή για λόγους οικογενειακής επανένωσης, **η ονομαστική διάρκεια των οποίων δεν έχει λήξει κατά την έναρξη εφαρμογής του άρθρου 52 του ν. 5275/2026, αλλά ο υπολειπόμενος χρόνος είναι ίσος με τα δυο έτη ή είναι μεγαλύτερος των δύο ετών κατά την έκδοση της απόφασης χορήγησης της άδειας διαμονής του άρθρου 52 του ν. 5275/2026.** Στην περίπτωση αυτή, η υπηρεσία μιας στάσης εκδίδει την άδεια διαμονής, η οποία θα ανατρέχει στη λήξη της προηγούμενης άδειας διαμονής και θα εκτείνεται για το σύνολο του υπολειπόμενου χρόνου της άδειας διαμονής, ο οποίος πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με τα δύο έτη ή και μεγαλύτερος.

Παράδειγμα: πολίτης τρίτης χώρας έχει υποβάλει την 30^ή Ιανουαρίου 2026 (λίγο πριν την έναρξη ισχύος του ν. 5275/2026) αίτημα ανανέωσης της άδειας διαμονής για εργασία, το οποίο εξετάζεται από την υπηρεσία σήμερα (η αίτηση αυτή εντάσσεται στη ρύθμιση, αφού είναι εκκρεμής κατά την 6^η Φεβρουαρίου 2026). Η αίτηση για την ανανέωση της άδειας διαμονής αφορά σε τριετή άδεια και ως εκ τούτου η άδεια που θα εκδοθεί, θα λήγει την 30^ή Ιανουαρίου 2029.

Η υπηρεσία μίας στάσης εκδίδει την άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 5275/2026, ως εξής: η άδεια διαμονής ανατρέχει στην ημερομηνία λήξης της προηγούμενης άδειας διαμονής και από τη στιγμή που ο υπολειπόμενος χρόνος μετά την επεξεργασία της αίτησης είναι ισχύος ίσης ή άνω των δύο ετών, αυτή εκδίδεται με τα προβλεπόμενα όρια, ήτοι έως την 30^ή Ιανουαρίου 2029.

Επισημαίνεται σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις ότι η ημερομηνία υπολογισμού της διάρκειας της άδειας διαμονής προσδιορίζεται από την ημερομηνία υπογραφής του τελικού υπογράφοντος της απόφασης ανανέωσης της αδειίας διαμονής.

Στην περίπτωση των μελών οικογένειας, οι άδειες θα πρέπει να εκδίδονται ισόχρονες με τον συντηρούντα, αφού εκδοθεί η αδειά του και ανεξαρτήτως εάν οι αιτήσεις των μελών οικογένειας υποβλήθηκαν σε μεταγενέστερο χρόνο.

Οι άδειες διαμονής του άρθρου 52 του ν. 5275/2026 **χορηγούνται άμεσα χωρίς την εξέταση των ουσιαστικών προϋποθέσεων ανανέωσης (με την επιφύλαξη μόνο των λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας)** με γνώμονα την διασφάλιση της νομιμότητας διαμονής των π.τ.χ. και για τους οποίους η διοίκηση δεν κατέστη δυνατό να χορηγήσει εγκαίρως τις προς ανανέωση άδειες διαμονής τους.

Σημειώνεται τέλος ότι η κάθε υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να αναζητήσει μέσω της εφαρμογής του ΟΠΣ Μετανάστευση («Αναφορές») τις περιπτώσεις των εκκρεμών αιτήσεων που περιλαμβάνονται

στις διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 5275/2026, ενώ αναμένεται άμεσα και η σχετική αναβάθμισή του, ώστε να υπάρχει πρότυπο απόφασης ανανέωσης των εν λόγω αδειών διαμονής.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΥΤΙΓΡΑΦΟ

ΟΛ. ΖΗΛΗΡΟΥ

Η Γενική Γραμματέας
Μεταναστευτικής Πολιτικής

Κωνσταντίνα Παπακώστα

Κοινοποίηση

I. Υπουργείο Εξωτερικών

- Διπλωματικό Γραφείο Υπουργού, κ. Γεραπετρίτη (dgypex@mfa.gr)
- Διπλωματικό Γραφείο Υφυπουργού, Πρέσβευς Α. Παπαδοπούλου (deputyminister@mfa.gr)
- Γραφείο Γεν. Γραμματέως, Πρέσβευς Θ. Αγγελάτου (sec.gen@mfa.gr)
- Γ4 Δ/ση Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Schengen (dc4@mfa.gr) (με την παράκληση ενημέρωσης των αρμόδιων προξενικών αρχών της χώρας).
- ENY (eny@mfa.gr)
- ENY-EE (enyee@mfa.gr)

II. Υπουργείο Ανάπτυξης

- Γραφείο Υπουργού, κ. Π. Θεοδωρικάκου (minister.sec@mneec.gr)
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Ιδιωτικών Επενδύσεων, κας Σ. Σιαράπη (gensecinvest@mneec.gr)
- Διεύθυνση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (infodesk@mneec.gr, protokollo@mneec.gr)

III. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

- Γραφείο Υπουργού, κ. Κ. Πιερρακάκη (ministeroffice@minfin.gr)
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής, κ. Α. Κασάπη (generalsecr@minfin.gr)

IV. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

- Γραφείο Υπουργού, κας Ν. Κεραμέως (yπουργos_erg@yeka.gr)
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εργασιακών Σχέσεων, κ. Μηλαπίδη
- Γενική Διεύθυνση Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία (Υπόψη κ. Κ. Αγραπιδά, kagrapidas@ypakp.gr)
- Δ/ση Ατομικών Ρυθμίσεων
- ΗΔΙΚΑ Α.Ε (ds2@idika.gr)

V. Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας / Γραφείο κ. Διοικητή (gsepe@ypakp.gr) (με την παράκληση ενημέρωσης των υπηρεσιών αρμοδιοτήτων σας)

VI. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

- Γραφείο Υπουργού, κ. Μ. Χρυσοχοϊδη (minister@yptp.gr)
- Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Δημόσιας Τάξης (gengramdt@yptp.gr)

- Α.Ε.Α. / Γραφείο κ. Αρχηγού Δ. Μάλλιου (kepik@astynomia.gr)
- Α.Ε.Α. / Κλάδος Αλλοδαπών και Προστασίας Συνόρων (abr.branch@astynomia.gr) (με την παράκληση ενημέρωσης των υπηρεσιών αρμοδιοτήτων σας)
- Α.Ε.Α. / Δ/νση Προστασίας Συνόρων (borderprotection.dir@astynomia.gr)
- Α.Ε.Α. / Δ/νση Διαχείρισης Μετανάστευσης (prosillimmigration.dir@astynomia.gr)
- Α.Ε.Α. / Δ/νση Αλλοδαπών (dallodapon@hellenicpolice.gr)

VII. Υπουργείο Εσωτερικών

- Γραφείο Υπουργού, κ. Θ. Λιβάνιου (yπουργος@ypes.gov.gr)
- Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας (g.g.ithageneias@ypes.gr)
- Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας (kdi.grammateia@ypes.gr)
- Κεντρική Διεύθυνση Ιθαγένειας (kdi.grammateia@ypes.gr)

VIII. Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

- Γραφείο κας Υπουργού (minister@minedu.gov.gr)
- Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού (anyp@gga.gov.gr)
- Γραφείο κ.κ Υφυπουργών (dermin@minedu.gov.gr)
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης (sec-anotati@minedu.gov.gr)
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων (ggthriskeumaton@minedu.gov.gr)
- Γενική Διεύθυνση Ανώτατης Εκπαίδευσης (sec-anotati@minedu.gov.gr)

IX. Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

- Γραφείο Γεν. Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κ. Δ. Αναγνωστόπουλου (gen_gramm@mindigital.gr)
- Δ/νση Διοικητικών Διαδικασιών Δημοσίου (dir_ddid@mindigital.gr)
- Διεύθυνση Υπηρεσιών Μιας Στάσης (dolkep@mindigital.gr)

X. Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)

- Γραφείο Διοικητή, κ. Πιτσιλή (gov.office@aade.gr)
- Γενική Διεύθυνση Φορολογίας (gdtax@aade.gr)
- Δ/νση Εξυπηρέτησης (dserv@aade.gr)
- Τμήμα Ζ' - Μητρώου και εικόνας φορολογουμένων (registry@aade.gr)

XI. Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)

- Γραφείο Διοικητή, κ. Αλ. Βαρβέρη (dioikitis@efka.gov.gr)

XII. Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης

- Γραφείο Διοικητή, κας Ι. Χορμόβα (gramat@oaed.gr)

XIII. Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.)

- Γραφείο Διοικητού, κ. Ε. Ατσαβέ (dioikisi@opeka.gr)

XIV. Συνήγορος του Πολίτη (press@synigoros.gr)

XV. Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών (proedros@dsa.gr) (με την παράκληση ενημέρωσης των δικηγορικών συλλόγων της χώρας)

XVI. Συμβολαιογραφικός Σύλλογος Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου (notaries@notariat.gr) (με την παράκληση για την ενημέρωση των συμβολαιογραφικών συλλόγων της χώρας)

Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο κ. Υπουργού
- Γραφείο κας Υφυπουργού
- Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως Μεταναστευτικής Πολιτικής
- Γραφείο κας Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Ευαλτών Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας,
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
- κ. Διοικητή Υπηρεσίας Ασύλου
- κ. Γενικό Διευθυντή Μεταναστευτικής Πολιτικής
- Δ/νση Αδειών Διαμονής
- Δ/νση Μεταναστευτικής Πολιτικής (Όλα τα Τμήματα)